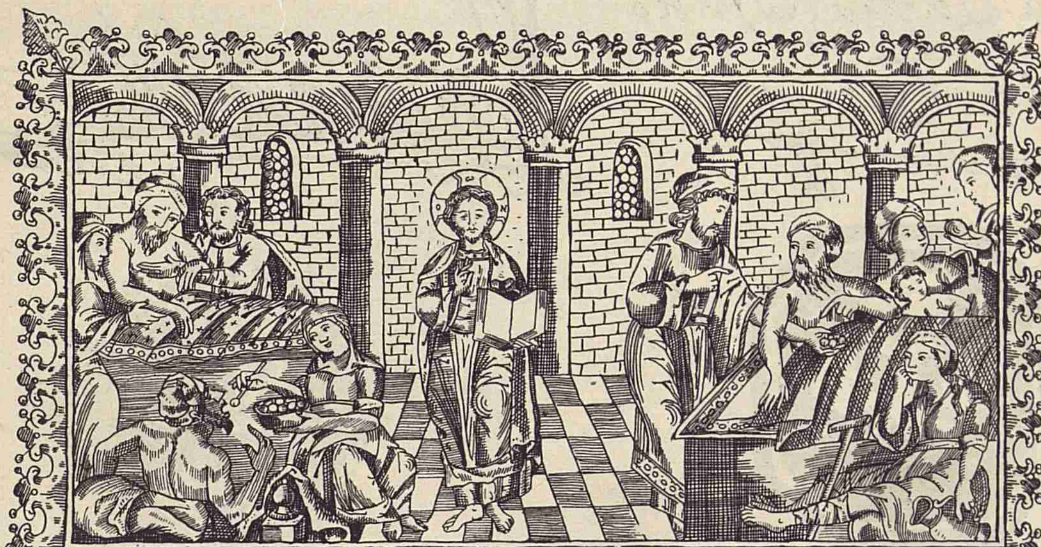
Eforia Spitalelor Civile

1832-1932

Eforia Spitalelor Civile

1832-1932

Eforia Spitalelor Civile a luat ființă printr'o decizie a Generalului Kisseleff din 2 Aprilie 1832, prin reunirea fundațiunilor Colțea, Panteleimon și Iubirea de Oameni - Filantropia.

Deși fundațiunile de mai sus datau de mult timp înainte, data reunirii lor într'o administrație comună constitue nu numai începutul organizărei sanitare românești, dar și închegarea uneia din cele mai importante opere de asistență sanitară pentru timpurile de atunci.

Cu toate greutățile de tot felul pe cari vremurile și oamenii le-au ridicat de atâtea ori în calea ei, Eforia Spitalelor Civile reprezintă și astăzi nu numai o generoasă tradiție națională, ci și cea mai importantă instituție de asistență publică românească.

In această primă sută de ani care se închee astăzi, cele trei fundațiuni pe cari Generalul Kisseleff le-a întrunit sub numele de Eforia Spitalelor, pe lângă că au asigurat — de multe ori fără nici un fel de ajutor din partea Statului și administrațiunilor publice — asistența sanitară a țărei, dar au închegat în spitalele lor și învățământul medical românesc.

Ințelegem ca rândurile de mai jos să fie, nu numai un prinos de recunoștință pentru fundatori, ctitori și cei mai umili donatori ai acestei Instituțiuni, dar și un indemn la o operă de solidaritate socială care întrupează atâtea porniri generoase.

Chenar din „Condica Frățietății" Mânăstirei Colțea, din 1706, reprezentând o scenă de spital.

Semnătura și sigiliul spătarului Mihail Cantacuzino

Semnătura și sigiliul lui Grigore al II-lea Ghika Voevod

Cele două instituțiuni, cari au constituit baza Eforiei Spitalelor, au fost înființate de familiile Cantacuzino și Ghika și au luat ființă odată cu mânăstirile Colțea și Panteleimon.

Intre anii 1695—1714, Spătarul Mihail Cantacuzino, fratele Domnitorului Șerban Cantacuzino, întemeiază mânăstirea Colțea și pe lângă ea primul spital din Țara Românească, cu un număr de 24 paturi.

Curând după aceasta, între anii 1735—1750, Grigore al II-lea Ghika Voevod zidește mânăstirea Panteleimonului și pe lângă această mânăstire intemeiază un spital cu 12 paturi pentru boli obișnuite și un spital pentru bolnavi de ciumă și lingoare.

In jurul acestor două ctitorii, prin daniile urmașilor fundatorilor și a altor donatori, s'au închegat fundațiunile Colței și Panteleimonului.

Pe la 1813, un alt grup de boeri, în frunte cu marele Ban Grigore Băleanu, la îndemnul doctorului Constantin Caracaș, medic al Capitalei, înființează cel de al treilea spital din țară, cu un număr de 20 paturi, către care au mers mai cu seamă daniile negustorilor și căruia i s'a zis la început spitalul Iubirea de Oameni iar mai târziu Filantropia.

Până la 1832 aceste trei fundațiuni au fost gospodărite separat, potrivit cu actele lor de fundațiune.

Prin ofisul generalului Kisseleff, din 2 Aprilie 1832, aceste trei fundațiuni au fost reunite într'o Eforie a Spitalelor, numindu-se ca efori: vornicul Mihail Ghika, logofătul Mihail Racoviță, căminarul Alecu Ghika iar «ca om al meșteșugului» doctorul Picolo.

In acest fel se respecta voința fundatorilor ca fundațiile Colțea și Panteleimon să fie administrate de către descendenții familiilor donatoare, familia Racoviță reprezentând în linie femeiască familia spătarului Mihail Cantacuzino. Fiecare din cele trei fundațiuni continuau însă să fie administrate separat sub controlul Eforiei Spitalelor.

Sfârşitul hrisovului lui Matei Ghika Voevod, din 1753, Februarie 1, prin care întăreşte aşezământul Panteleimon, întocmit de tatăl său Grigore Ghika al II-lea Voevod, întărind toate rânduelile făcute de acesta.

In 1847, domnitorul Gh. Bibescu lărgeşte şi mai mult cadrul Eforiei înfiinţată la 1832 şi trece sub controlul ei administraţia tuturor spitalelor din ţară.

Prin această nouă formaţiune se desfiinţează de fapt administraţiile separate de până atunci ale Colţei, Panteleimonului şi Iubirei de Oameni şi se dă Eforiei o organizaţiune cu caracter de instituţiune de stat; Domnitorul aproba bugetul, iar cheltuelile erau supuse controlului în acelaş fel ca şi cheltuelile Statului.

Sub caimacanul Alexandru Dimitrie Ghika, după plângerea reprezentanţilor ctitoriei Panteleimonului, această fundaţie este însă scoasă de sub administraţia Eforiei Spitalelor şi încredinţată unei administraţiuni aparte, aşa cum era înainte de 1832. Numai în anul 1860 fundaţiunea Panteleimonului intră din nou în Eforia Spitalelor.

Caracterul de administraţie publică pe care Domnitorul Bibescu îl dăduse Eforiei Spitalelor a condus la etatizarea complectă a acestei instituţiuni, care dela 1860—1864, deşi continuând a fi administrată de efori ca şi în trecut, funcţionează ca o direcţiune anexă a Ministerului de Interne.

La 1864 însă, Eforia se constitue din nou cu un patrimoniu distinct de cel al Statului, cu caracter de instituţie de utilitate publică, sub denumirea de Eforia Spitalelor Civile. Legea din 16 Octombrie 1864, care restabileşte caracterul acesta al Eforiei, hotăreşte că bugetul ei să fie supus votului Adunărei Deputaţilor ca şi bugetul statului, administrarea bunurilor sale urmând a se face după normele administraţiei bunurilor statului cu aplicarea legei contabilităţei publice şi controlul Curţei de Conturi pentru verificarea gestiunei financiare.

Dela această dată toate legislaţiile sanitare au întărit şi consfinţit această organizare sub care Eforia Spitalelor Civile funcţionează şi astăzi.

I. FUNDATORUL SPITALULUI ŞI MÂNĂSTIRII COLŢEA.

1696—1716 Spătarul Mihai Cantacuzino.

CTITOR.

Banul Dumitrache Racoviţă (ginerele Spătarului).

II. FUNDATORUL SPITALULUI ŞI MÂNĂSTIRII PANTELEIMON.

1735—1752 Grigore Ghika Vodă.

CTITORI.

1752—1753 Matei Grigore Ghika Vodă.
1753—1757 Scarlat Grigore Ghika.
1758—1760 Scarlat Grigore Ghika Vodă.
1760—1803 Marele Ban Dumitrache Ghika.

1803—1822	Logofătul Grigore Dumitru Ghika.	Ctitori și Efori
1822—1828	Grigore Dumitru Ghika Vodă.	
1828—1832	Mihai Dumitru Ghika.	

III. FUNDATORII SPITALULUI FILANTROPIA.

1813— Banul Grigore Băleanu.
Doctorul Constantin Caracaș.

EFORII CELOR TREI SPITALE REUNITE SUB NUMELE de EFORIA SPITALELOR.

1832—1847

1832 Aprilie 1843 Martie	Vornicul Mihail D. Ghika. Logofătul Mihail Racoviță. Căminarul Alexandru Ghika. Doctorul N. Picolo.
1843 Martie 1847 Iulie	Spătarul Constantin Ghika. Logofătul Mihail Racoviță. Căminarul Alexandru Ghika.

1847—1856

1847 Iulie 1849 Ianuarie	Logofătul Mihail Racoviță. « Beizadea Scarlat Gr. Ghika. « Constantin Herescu
1849 Ianuarie 1855 Noembrie	Vornicul Mihail Racoviță. Logofătul Beizadea Scarlat Grigore Ghika. Logofătul Constantin Herescu. Doctorul Arsache.
1855 Noembrie 1856 Iulie	Beizadea Scarlat Gr. Ghika. Logofătul Constantin Herescu. Maiorul Costache Racoviță. Doctorul Arsache.

EFORII DELA 1856—1860.
în perioada când Eforia era scindată în două.

1856 Iulie 1859 Aprilie	Constantin Herescu Maiorul Costache Racovița Doctorul Arsache	pentru spitalele Colțea și Filantropia
1856 Iulie 1859 Aprilie	Beizadea Scarlat Gr. Ghika	pentru spitalele Panteleimon, Spitalul de Nașteri și Colentina.

No 383
No 154

Au Conseil administratif extraordinaire.

Sur le rapport du Conseil administratif extraordinaire du 1er Avril No 673. et considérant l'utilité et les facilités qui résulteraient, pour l'administration des hopitaux et des caisses de bienfaisance, de la création pour ces établissements de deux éphories calquées sur celle des écoles publiques, l'une pour l'administration des hopitaux, l'autre pour celle des caisses de bienfaisance, savoir: l'hospice des Enfants trouvés, la maison ouverte à la mendicité, la caisse des secours à distribuer aux pauvres à certains jours solennels, et à accorder à des Eglises ou hermitages pauvres. En conséquence deux Ephories sont établies. Sont nommés membres de l'Ephorie des hopitaux:

Le vornik Michel Ghyka.
Le logothète Michel Racovitza
le Caminar Alecu Ghyka.

Et membres de l'Ephorie des caisses de

Ofisul No. 223 din 1832 al generalului Kisseleff prin care s'a înfințat Eforia Spitalelor.

bienfaisance:

Le Caminar Etienne Moscho

Le Comisse Grégoire Cantacuzène

le Serdar Grégoire Obédéano. —

Chacune de ces Ephories ayant déjà la chancellerie établie, n'aura plus qu'à en prendre la direction. —

La surveillance sur tous les établissements de bienfaisance et d'utilité publique, étant dévolue au Logothète des affaires Ecclésiastiques, qui est l'interprète et l'organe des besoins de ces établissements auprès du Hospodar. Les éphories se conformeront aux dispositions du règlement sur les nouvelles attributions du Logothète des affaires Ecclésiastiques.

Le Conseil administratif procédera immédiatement à la mise à exécution, en portant les dispositions du présent office à la connaissance de qui il appartient. —

Le Président plénipotentiaire des Divans
Aide-de-Camp Général Kisseleff

N° 225.
Bucarest ce 2 avril
1832. —

ΚΩΔΙΞ ΤΟΥ ἈΔΕΛΦΑΤΟΥ

Κῶδιξ ἱερὸς ἀφιερωθεὶς τῷ ἱερῷ καὶ
σεβασμίῳ τούτῳ ναῷ τῷ ἐπ' ὀνόματι
τιμωμένῳ τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων τρι-
ῶν ἱεραρχῶν, τῷ ἀνοικοδομηθέντι ἐκ βά-
θρων δι' ἰδίων ἀναλωμάτων τοῦ πανευ-
γενεστάτου, τοῦ εὐκλεεστάτου, καὶ ἐνδο-
ξοτάτου ἄρχοντος, μεγάλου σπαθαρί-
ου Κυρίου Κυρίου Μιχαὴλ Καντακουζη-
νοῦ, καὶ μερικῆς τινος βοηθείας, καὶ ἐξο-
δεύσεως, καὶ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει
Ῥάδουλ Κόλτζα περιέχων τὰ ὀνόματα
τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν γραφθέν-
των ἀδελφῶν, διορίζων, καὶ τὸν τρό-
πον τῶν μελλόντων γενέσθαι ἀδελφῶν
Γίνεται δὲ ἀδελφὸς ὁ βουλόμενος οὕ-
τως· ὅταν μέλλῃ ὁ πρῶτον συναριθμη-
θῆ.

«CONDICA FRĂŢIETĂŢEI»

Condică sfântă închinată acestei biserici sfinte și cinstite cu numele celor 3 sfinți Ierarhi, ridicată din temelie cu cheltuiala prea cinstitului și prea renumitului arhon mare spătar domnului domn Mihail Cantacuzino, și cu oarecare ajutor și cheltuială a fericitului întru pomenire Radu Colțea; această condică cuprinde numele drept credincioșilor creștini, cari s'au scris frați și arată chipul cum să se facă frații pe viitor. Cel ce voește, se face frate în chipul următor: Când va fi să fie și el socotit frate, împreună cu cei de până azi la această sfântă biserică, are datoria să dea bisericei numai un leu, pentru ca să se scrie numele lui în condică, drept frate; iar după ce va fi scris, va fi dator să dea tot la această biserică câte un leu pe an, și asta se va face toată viața lui, adică atât cât va trăi.—Iar această biserică va fi datoare a-l pomeni totdeauna, și după moarte a-i face la 40 de zile un sărindar fără plată.—

αὐτὴν σχεδὸν τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας
μας ὅτι ἡ προσευχὴ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ
ἡ ἀξία τῶν θείων λειτουργιῶν ἔχουσι
μεγάλην δύναμιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ
μέσου τῶν ὁποίων, ἄν ποτε ὁ Κύριος γένο-
το ἡμῖν ἵλεως καὶ συμπαθὴς παρορῶν
τὰ πλημμελήματα ἡμῶν :~

Μαΐου. κγ. ἔτη
ἀπὸ Χριστοῦ. αψϛ

Ἐγὼ μὲν παρὰ πάντων ἐλάχιστος, διὰ
τῆς αἰωνίου μνήμης, τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐνθά-
δε ὑπὸ τῶν γραμμάτων ἐπέθηκα :~

Μιχαὴλ : Καντακου
ζηνός :-

Iată un chip minunat de milostenie și ușor pentru ori cine voește cu puțin lucru să fie totdeauna pomenit iar când va muri și oriunde va muri, să i se facă un parastas la 40 de zile numai decât, lucru ce se capătă de abea cu mare cheltuială și cu multă plată. De aceea se cuvine să dobândim, cu această mică milostenie, această comoară mare, ba chiar putem zice nădejdea mântuirei noastre, căci rugăciunea bisericei și puterea sfintelor liturghii au mare trecere înaintea lui Dumnezeu și prin mijlocirea lor, fie ca Domnul să ne fie milostiv și iertător, trecând cu vederea greșelile noastre.

Maiu 23 în anul dela Hristos 1706.

Iar eu ca cel mai mic dintre toți pentru vecinică pomenire, am pus aci sub cele scrise numele meu.

Mihail Cantacuzino

Fol. 3—36 pomelnicul de nume proprii.
Restul până la fine alb.

DOCUMENT AFLAT LA ACADEMIA ROMÂNĂ.

1859 Aprilie — 1859 Septembrie
- Beizadea Scarlat Grigore Ghika.
- Constantin Herescu
- Gr. Alexandrescu
- Doctor Grădeanu

1859 Septembrie — 1860 Ianuarie
- Constantin Herescu
- Gr. Alexandrescu
- Doctor Davila
- Al. Zane

EFORII DELA 1860—1864

In perioada când Eforia a funcționat ca o direcțiune în Ministerul de Interne.

1860 Ianuarie — 1860 Iulie
- Dr. Davila
- D. Bolintineanu
- Al. Zane

1861 și 1862
- Niculae Crețulescu
- Gr. Alexandrescu
- Al. Zane
- Dr. Davila

1863—1864
- I. Cantacuzino
- Nicolae Crețulescu
- Al. Zane
- Dr. Davila

EFORII DELA 1864

In perioada când Eforia și-a recăpătat autonomia sub numele de EFORIA SPITALELOR CIVILE

1864—1865
- N. Crețulescu
- I. Cantacuzino
- Dr. Gluck

1865—1867
- N. Crețulescu
- I. Cantacuzino
- Dr. Davila

1867—1868
- I. Cantacuzino
- Vladimir Ghika
- Dr. Davila

1868—1889
- Principele Dimitrie Grigore Ghika
- Gr. C. Cantacuzino
- Dr. Davila
- Dr. Marcovici
- Dr. Fotino

1889—1890
- Nicolae Blaremberg
- I. Cantacuzino
- Dr. C. Severeanu

1890—1892	Nicolae Blaremberg Alex. Sc. Ghika Dr. C. Severeanu
1892—1893	Ion G. Cantacuzino Gr. Olănescu Dr. Sutzu
1893—1896	George Gr. Cantacuzino Al. Sc. Ghika Dr. Sutzu
1896—1897	Dimitrie Gr. Ghika Dr. C. Cantacuzino Dr. A. Fotino
1897—1899	Dr. C. Cantacuzino Dr. A. Fotino

EFORII DELA 1899 — 1931

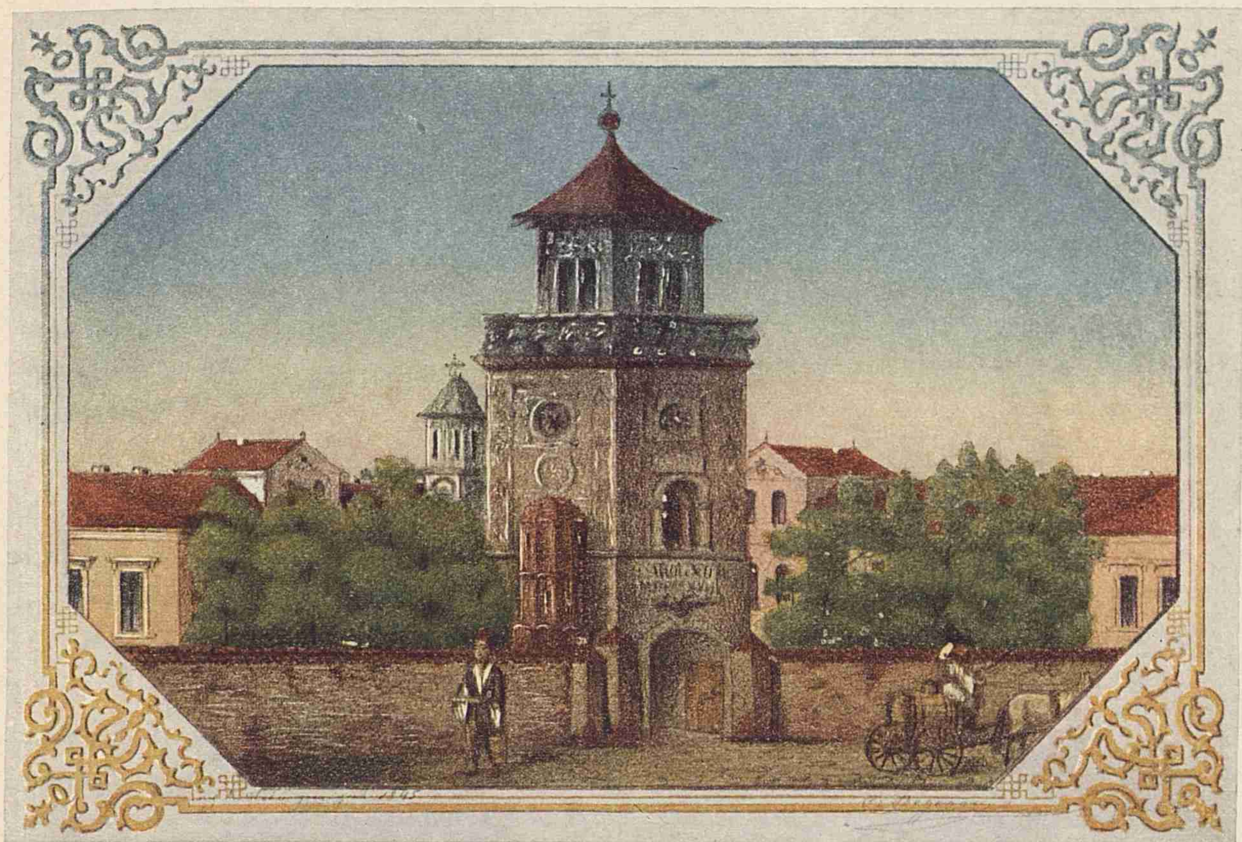
Al. Sc. Ghika	dela 13.IV.1899—	17.III.1907	şi dela	5.I.1911—4.I.1914
Dr. C. Cantacuzino	,, 17.II.1901—	23.XII.1904	,,	17.III.1907.30.XII.1910
	,, 11.I.1914—	16.XII.1916	,,	8.XII.1918.—8.XII,1919
G-ral Dr. A. Fotino	,, 17.II.1901—	23.XII.1904		
Dr. Florea Teodorescu	,, 13.IV.1899—	14.II.1901	,,	24.XII.1904—23.I.1907
Mihail G. Cantacuzino	,, 11.V.1899—	14.II.1901		
Grigore Cantacuzino	,, 24.XII.1904—	17.III.1907	,,	5.I.1911—4.I.1914
Dumitru I. Ghika	,, 17.III.1907—	30.XII.1910	,,	11.I.1914—1.X.1914
Dr. Leonte Anastasie	,, 26.I.1907—	18.III.1907	,,	5.I.1911—4.I.1914
Dr. Grigore Buicliu	,, 17.III.1907—	30.XII.1910	,,	11.I.1914—9.VII.1916
Prof. Dr. Gerota	,, 19.VIII.1916—	15.V.1918		
Dr. N. Bărdescu	,, 12.XII.1916—	8.XII.1918		
Radu Rosetti	,, 24.XII.1916—	21.V.1918		
Adolf Cantacuzino	,, 17.VII.1917—	8.XII.1918		
Nicolae I. Ghika	,, 3.VI.1918—	8.XII.1918		
Lascar Catargi	,, 8.XII.1918—	8.XII.1919	,,	1.III.1922—22.II.1928
Ion A. Ghika	,, 8.XII.1918—	8.XII.1919	,,	1.III.1922—
Ion D. Ghika	,, 16.I.1920—	9.II.1922		
G-ral G. Cantacuzino	,, 16.I.1920—	20.I.1922	,,	21.XII.1931—
Dr. V. Gomoiu	,, 16.I.1920—	9.II.1922		
Prof. Dr. I. Cantacuzino	,, 1.III.1922—	1.V.1931		
Dr. Titu Gane	,, 1.III.1928—	1.XII.1928		
Prof. Dr. D. Mezincescu	,, 14.XII.1928—			

MARELE SPĂTAR MIHAIL CANTACUZINO
FUNDATORUL MÂNĂSTIREI ȘI SPITALULUI COLȚEA

TABLOU DE TH. AMAN, DIN COLECȚIA EFORIEI SPITALELOR CIVILE
DUPĂ O PICTURĂ DIN BISERICĂ

SPITALUL ŞI TURNUL COLŢEI în 1845
AQUARELĂ DE C. BEGENAU
DIN COLECŢIA D-LUI PROFESOR DR. I. CANTACUZINO

Fundaţiunea Colţea

Mânăstirea şi spitalul Colţea au fost întemeiate de spătarul Mihail Cantacuzino. Toate datele privitoare la întemeierea fundaţiunei Colţei le avem din cărţile patriarhului Constantinopolului Gavril, din 18 Octombrie 1702, şi a lui Samuil, patriarhul Alexandriei, din 15 Iunie 1715, care reproduc aproape în întregime actele de fundaţiune rămase necunoscute.

Clădirea bisericei şi a spitalului pare a fi început pe la 1695 şi a fost terminată numai către 1714. Pe locul care a fost clădită mânăstirea se pare că exista o bisericuţă de lemn clădită de clucerul Colţea. Biserica de zid a fost clădită de spătarul Mihail Cantacuzino, împreună cu un descendent al clucerului Colţea, Radu Colţea. Odată cu clădirea mânăstirei s'a înfiinţat şi primul spital din ţară.

Cărţile patriarhilor din Constantinopol şi Alexandria, menţionate mai sus, dau o serie de date privitoare la începuturile acestei fundaţiuni.

Spitalul la înfiinţarea lui a avut 24 paturi.

Pe lângă mânăstire s'au clădit şi odăi pentru străini, chilii pentru săraci şi o şcoală de româneşte şi slavoneşte, care a funcţionat până la 1867, când a fost strămutată la Slănicul din Prahova.

Cartea Patriarhului Samuil zice în privinţa aceasta : «*nu au cruţat aur şi argint*

«mult pentru domnul ci, în cuprinsu unei singure și aceliași împrejmuiri, în acest, de «Dumnezeu păzit domnesc oraș Bucureșci, pe locul numit a lui Colțea, cheltuind multă «bogăție a ridicat felurite și minunate clădiri, tari și încăpătoare, adică locașuri sfinte, «spitaluri, case pentru hrana săracilor și spițării și școale pentru felurite învățături și «de învățătura cântării pe cari acestea, nimeni alt nu s'a gândit vre-o-dată a le să- «vârși, fie din boeri, sau dintre cei mari și tari între cei bogați și avuți, înzestrându-le «pe toate cu o prea bogată culegere de danii mișcătoare, și cu dăjdii bisericeșci, ar- «hiereșci, și preoțesci și cu felurite vase trebuincioase Bisericelor, precum se văd toate «însemnate și așternute lămurit și anume după feluri și lucruri, în altă deosebită carte «pecetluită și întărită după toată temeinicia și siguranța cerută».

iar dintr'un alt pasaj al acestui document se vede că erau:

«două spitaluri de fiecare parte a paraclisului, în unul din ele să fie spre căutare «bărbați săraci și străini bolnavi în număr de doisprezece, iar în cel alt femei sărace «bolnave și tot de douăsprezece».

Hrisovul acesta vorbește și de îngrijirile medicale în felul următor:

«La spițărie să fie un doctor împreună cu ajutorul său, care va fi dator să «aibă la îndemână gata felurite leacuri și feluri de burueni tămăduitoare, pentru «veri-ce nevoe și trebuință a bolnavilor, îngrijind de toți cu umanitate și alergând cu «grabă întru ajutoru fiecăruia bolnav. Și nu numai ziua să-i cerceteze de două ori, «ci fără soroc oricând va fi cerut la nevoe, fără ca să tânjească pentru aceasta».

Este demn de relevat grija pentru boerii scăpătați cari ar putea să ajungă să aibă nevoe de spital:

«Dacă vre-un boer scăpătat, petrecând în sărăcie și bolnav, or pământean de «aici sau străin, fie și negutător sau vre-un alt om cinstit, dar sărac și bolnav va voi «să alerge spre ajutor la spital, să fie primit și să'și aibă hrana și îngrijirea cu înde- «stulare și cuvenită stărei sale, fără însă ca să rămâe în spital ci în altă chilie deo- «sebită unde și doctoru îl va cerceta la veri ce nevoe. Iar preotu cimitirului va avea «grija pentru căutarea lui cu îndestulare; și de se va întâmpla să moară să fie în- «gropat și înmormântat cu toată cinstea, după cum adică s'a vorbit mai sus și despre «cei l'alți săraci».

După terminarea mânăstirei și a spitalului s'a făcut zidul de împrejmuire și turnul Colței, pentru care legenda spune că ar fi lucrat și soldații suedezi din armata lui Carol al XII-lea.

Este de un deosebit interes că Spătarul Mihail Cantacuzino a întemeiat cam pe la data de 1706 și o «*Frățietate*», în care frații plăteau un leu pe an și la moartea lor biserica era îndatorată să le facă «pomenire și sărindare», fondurile strânse întrebuințându-se pentru îngrijirea bolnavilor.

Documentul de înființare a acestei societăți și condica cu listele fraților se găsesc în posesiunea Academiei Române.

La epoca înființărei Eforiei, spitalul Colțea ajunsese foarte dărăpănat, astfel că sub domnitorul Alexandru Ghika la 1836 se hotărăște reînnoirea lui. La 1837 spitalul este închis, iar reclădirea nu este terminată decât la 1842, când se redeschide cu 60 paturi împărțite în două servicii mixte. Tot la această dată s'a înființat sub

MARIA, SOŢIA MARELUI SPĂTAR
MIHAIL CANTACUZINO

TABLOU DE TH. AMAN, DIN COLECŢIA EFORIEI SPITALELOR CIVILE,
DUPĂ O PICTURĂ DIN BISERICĂ

direcţia doctorului Kreţulescu, «Şcoala de Mică Chirurgie», prima şcoală de învăţământ medical din ţările româneşti, care a funcţionat în spitalul Colţea până la 1852 şi căreia i-a urmat şcoala dela Mihai-Vodă, devenită în urmă Facultatea de Medicină din Bucureşti.

La 1849 se ridică un etaj peste clădirea Colţei iar numărul paturilor ajunge la 150.

La 1859 se desfiinţează serviciile mixte creindu-se două servicii : unul de medicină internă şi unul de chirurgie.

La 1860 se înfiinţează o sală de disecţie şi un amfiteatru de anatomie pentru elevii Şcoalei de Medicină.

La 1867 se înfiinţează primul laborator de chimie din ţara românească, sub conducerea doctorului Bernarth, care a funcţionat la acest spital până la 1881, când a fost trecut la Ministerul Instrucţiunii.

La 1870 se înfiinţează a II-a secţie de chirurgie.

In anul 1888 spitalul este reconstruit şi funcţionează cu 195 paturi.

La 1899 spitalul funcţionează cu un număr de 260 paturi distribuite în cinci servicii.

Astăzi spitalul are un număr de 392 paturi şi funcţionează cu : un serviciu medical, 2 servicii chirurgicale, un serviciu de ginecologie, un serviciu de oftalmologie, un serviciu de dermatologie şi sifilis, un serviciu de radiologie cu centru anticanceros şi un serviciu de consultaţii generale cu secţii speciale pentru dentistică şi oto-rino-laringologie.

Numărul paturilor Spitalului Colţea

de la 1697 până astăzi.

La 1697	. . . .	24 paturi
„ 1790	. . . .	30 „
„ 1798 — 1801	. . . .	50 „
„ 1802 — 1830	. . . .	20 „
„ 1830 — 1837	. . . .	20 „
„ 1837 — 1842	spitalul închis pentru renovarea lui.	
„ 1842 — 1844	. . . .	60 paturi
„ 1844 — 1848	. . . .	90 „
„ 1848 — 1849	. . . .	120 „
„ 1849 — 1850	. . . .	150 „
„ 1850 — 1887	. . . .	210 „
„ 1887 — 1888	spitalul închis pentru renovarea lui.	
„ 1888 — 1894	. . . .	195 paturi
„ 1894 — 1898	. . . .	200 „
„ 1898 — 1904	. . . .	260 „
„ 1904 — 1909	. . . .	306 „
„ 1909 — 1914	. . . .	316 „

La 1914 — 1927	 329	paturi
„ 1928	 350	„
„ 1929	 388	„
„ 1930 — 1931	 392	„

Medicii primari ai spitalului Colțea
1832—1932

1832—1833	Frantz Colmar, gerah	1852—1859	Dr. Adolf Grunau
1832—1833	Dr. Apostol Arsache	1852—1859	« Kariadis
1833—1834	« Serafim	1854—1859	« Stefan Kobitsch
1834	« Constantin Filitis	1859—1884	« N. Turnescu
1834—1847	« Vartiade	1859—1867	« Fabricius
1842—1843	« Marsil	1866—1868	« Fiala
1842—1849	Frantz Risdorfer, gerah	1867—1883	« Prof. Marcovici
1842—1847	Dr. Gussi	1869—1883	« Alexianu
1849—1851	« Gheorghe Grunau	1875—1883	« Vlădescu
1849—1852	« Augustin	1870—1910	« Prof. C. Severeanu
1849—1853	Gheorghe Singros gerah	1883—1909	« Prof. N. Manolescu
1851—1854	Dr. Nicolae Crețulescu	1883—1887	« N. G. Chernbach
1852—1864	« G. Polizu		

Prof. Dr. Stoicescu	dela	1887 —1919
« « Asaki	«	1887 —1894
« « Petrini Galați	«	1894 —1919
« « Toma Ionescu	«	1895 —1926
« « Herescu Petre	«	1904 —15.XII.1915
« « G. Stănculeanu	«	1.IV.1909 —Mai 1919.
« « Const. Angelescu	«	1.X .1910 —
« M. Cealic	«	1.IV.1918 —1 XII.1918.
« « Amza Jianu	«	15.II .1920 —
« « St. Nicolau	«	16.III.1920 —
« « I. Nanu-Muscel	«	1.XI.1919 —
« « Const. Daniel	«	1.VI.1926 —
« « D. Manolescu	«	15.II .1920 —
« G. Severeanu	«	23.III.1926 —

Medicii primari de consultații

Dr. Sterie Argeșanu	dela	3.II .1887— 1.X .1900
« N. Baican	«	1.VI .1889— 5.X .1899
« Iacob Iacobovici	«	1.V .1911—16.XI.1919
« Th. Mironescu	«	13.XII.1912— 1.X .1919
« Ștefănescu-Zănoagă	«	1.V .1911— 1.IV.1914
« C. Leonte	«	29.XII.1919—16.VI.1920
« D. Danielopol	«	1.IV.1920—16.X.1920
« A. Crăciuneanu	«	20.XI.1920—
« Gh. Marinescu	«	16.VI.1920—10.X.1920, dela 1.X.1922.
« Al. Costiniu	«	1.XI.1920—1.III.1931
« C. D. Niculescu	«	14.XI.1921—
« Ioan Th. Niculescu	«	1.III.1929—
« Gr. Eftimescu	«	1.IV.1930—
« N. Sebastian	«	1.I. 1931—
« E. Staicovici	«	1.I. 1931—
« C. Dumitrescu	«	1.I. 1931—

VORNICUL MIHAIL RACOVIŢĂ

1755 – 1823

CTITOR ŞI DONATOR AL SPITALULUI COLȚEA

TABLOU DE TH. AMAN, DIN COLECȚIA EFORIEI SPITALELOR CIVILE, DUPĂ O PICTURĂ DIN BISERICA ST. PRECISTA DIN ROMAN

Inceputul hrisovului lui Grigore Dimitrie Ghika Voevod cu leatul 1824 Octombrie 10, prin care re= construeşte spitalul Panteleimon, mărind numărul paturilor şi adăogând noui danii şi scutiri.

Fundaţiunea Panteleimonului

Fundaţiunea Panteleimonului a luat fiinţă în anul 1735.

Construcţia mânăstirei şi spitalului începută în acest an, de Voevodul Grigore Ghika al II-lea, n'a fost însă terminată de cât în anul 1750; Grigore Ghika trecând în acest timp la tronul Moldovei, n'a terminat spitalul de cât la întoarcerea sa ca Domn în Muntenia.

Actul de fundaţiune poartă data de 12 Octombrie 1735 (7354).

După o introducere cu diverse citate din apostoli şi evanghelişti, actul de fundaţiune zice:

«*râvnitam şi eu, robul marelui şi prea înaltului Dumnezeu Io Grigore Ghika W. W.*
«*al II-lea, nepot al răposatului şi vrednicului de pomenire Grigore Ghika Voevod, cel*
«*dintâiu, şi cu cuget curat din inima Domniei mele, am socotit să zidesc şi să înalţ*
«*din temelie o sfântă şi dumnezeească casă, întru slava lui Dumnezeu şi întru cinstea*
«*şi lauda marelui mucenic şi tămăduitor Panteleimon, din josul monastirei ce se numeşte*
«*Mărcuţa, pe apa Colentinei, la fântâna ce se zice a babei, unde şi spital de săraci*
«*bolnavi să fie, însă nu numai de bolnavi ca aceia ce ar pătimi de alte boale trupeşti,*
«*ci şi de bolnavi cari din depărtarea lui Dumnezeu ar pătimi de boala ciumei, pentru*
«*că aci în ţară şi în oraşul scaunului Domnesc al Bucureştilor de multe ori, din de-*
«*părtarea lui D-zeu, pentru multe păcatele norodului omenesc, aduce vremea acea cum-*
«*plită şi năprasnică boală între oameni, une ori în vreme de iarnă, când săraci ca*
«*aceia, ne având, nici între cei sănătoşi, nici pe afară a hălădui, pătimeşçe cu patimă*
«*cumplită şi amar pe gerul şi prin vifore nesuferite şi-şi răpun viaţa şi cei ce ar*
«*socoti ne scine că ar avea de la Dumnezeu zile, pentru pătimiri ca acelea amare şi*
«*nesuferite. Pentru a căror odihnă şi căutare, am hotărât Domnia mea, să li se facă*
«*nişte case acolea aproape, lângă îngrădişul spitalului celui dinăuntru, la un loc din*
«*afară, ca să fie întrânsele bolnavi ca aceia de boala ciumei, păzindu-se ca la un*
«*lazaret, ca să nu se amestece cu bolnavi cei din năuntru ce ar fi pătimaşi de alte*
«*boale, ca să nu se smerduiască nici aceia, nici poslujnicii lor, asupra cărora şi paznici,*
«*şi poslujnici, vom orândui Domnia mea, spre grija şi căutarea lor, măcar că şi aci*

«în orașul Bucureștilor, s'a mai făcut un spital de bolnavi, lá mânăstirea ce se nu-
«mește Colțea, unde se cinstește hramu a trei Erarhi, Vasile cel Mare, Grigore Bo-
«goslovu și Ion Zlataust, de răposatul și creștinul boer Mihai Cantacuzino, biv vel
«spătar, dar nu de bolnavi ce pătimesc de alte boale trupeșci și de boala ciumii, ci
«numai de bolnavi de cei cu răni și buboși».

După cum se vede din actul acesta și mai cu seamă din testamentul lui Grigore Ghica s'a întemeiat un spital pentru boale obișuite cu 12 paturi. In testament se zice:

«casă de treaba și odihnă a bărbați bolnavi și mueri bolnave (ori de ce treaptă ar fi)
«cu 12 paturi și cu toate cele trebuincioase ale lor, înlăuntru zidirei de către Răsărit
«și din dosul sft. biserici, împreună cu spițărie de treaba doftoriilor, am întemeiat și
«am așezat Domnia mea, însă acestea mai sus zise de bolnavi case, le-am făcut și
«le-am așezat Domnia mea, ca să fie numai pentru cei ce ar pătimi de boale hronicești
«(adică de boli îndelungute care pot primi și tămăduire prin luarea doftoriilor)».

In afară de spitalul acesta pentru bolnavi obișnuiți, Grigore Ghika Voevod a înființat în acelaș timp și un spital pentru ciumă și lingoare.

Acesta este primul spital de boale molipsitoare din țară. In privința acestui spital testamentul zice :

«Iar afară dintracestea mai sus pomenite din lăuntru case, de bolnavi ca aceș-
«tea, am făcut Domnia mea alte osebite spitaluri, mai într'o lături și mai depărtate
«de zidirea sfântului lăcaș al Sfântului Panteleimon, ca acelea să fie numai de
«bolnavii, carii ar pătimi de primejdioasele boale, adică de ciumă și lingoare, însă ace-
«stea să fie fără de număr. Pentru că aicea în țară și în orașul scaunului domnesc
«al Bucureștilor, de multe ori, din depărtarea lui Dumnezeu, pentru păcatele norodului
«omenesc, aduce vremea de poezeşte acea cumplită și năprasnică boală între oameni,
«une ori vara alte ori iarna, când unii ca aceia ne având nici între cei sănătoși, nici
«pe aiurea loc de sălașe a hălădui pătimirei, patimă cumplită și amară, vara pripecul
«hierbinții căldurii din care încingându-se și smreduindu-se unii de alții pier și se răpun
«desăvârșit, iar iarna pătimesc prin geruri și prin vifore nesuferite și-și răpun viața și
«cei ce ar avea nădejde și putință de a se învârteji și a scăpa dintru acea amară
«patimă, murind prin locuri pustii și nelocuite, ori unde-i ajunge ceasul morții și nici
«ispoveduiți nici cumenecați, precum mai înainte era. Așișderea și pentru nesuferita și
«primejdioasa boală a lingoarei, că aici în orașul București din starea locului, fiind
«locul jos și umezos, aduce stricăciune aerului și din pricina aceasta prea se întâmplă
«de se ațâță la mulți boala lingorii, între carii și străinii, de n'au pe nimenea să-i
«caute, nici cu ce să se caute, pier și aceia și se petrec necăutați, negrijiți de nici
«la gropniță n'au ce-i duce, nici cine-i duce, ferindu-se fiștecarele de o boală smoli-
«cioasă și lipicioasă ca aceia, ce și pentru unii ca aceștia, am rânduit Domnia mea,
«ca să-și aibă căutare și chivernisirea lor, întru mai sus zisele și osebitele spitaluri, —
«prin căutarea doftorului și prin hrana și chiverniseala iconomului celui așezat, în
«lăuntrul zidirei Sft. Panteleimon, deci pentru răpausul și hălăduirea bolnavilor ca
«aceia, socotit-am Domnia mea (după cum mai sus am zis), de am întemeiat și am
«așezat aceste mai sus pomenite și osebite spitaluri mai jos și mai depărtate de în-
«grăditul zidirei Sfântului Panteleimon. Și când vre-odinioară, vremea ar aduce, pen-
«tru capetele omenești vre'o primejdie de năprasnică boală a ciumei sau a lingorii (de

GRIGORE al II-lea GHIKA VODĂ
1690 — 1752
FUNDATORUL MÂNĂSTIREI ŞI SPITALULUI PANTELEIMON
TABLOU DE TH. AMAN, DIN COLECŢIA EFORIEI SPITALELOR CIVILE,
DUPĂ O PICTURĂ DIN BISERICĂ

«care Dumnezeu să apere și să ferească), să aibă ticăloșii, ca aceia loc de odihnă și «de chivernisire într'acele spitaluri, cari sunt bine îngrijite și întemeiate, și cu gard «mare și temeinic, de jur împrejur îngrădite, unde și osebită bisericuță într'acel îngrădiș «al spitalurilor am ridicat și înălțat Domnia mea într'u slava lui Dumnezeu si întru «cinstea Sft. Ierarh Visarion Larisis, carele dela Dumnezeu, au luat darul tămăduirei «de cumplita boală a ciumei, întru care biserică, pururea și totdeauna necontenit, să «se săvârșească sfintele și dumnezeeștile bisericești slujbe și rugăciuni pentru bolnavi, «de către preoții cei tocmiți și așezați la această Sfântă Biserică și să fie pentru în- «groparea celor ce s'ar întâmpla a muri și pentru pomenirea lor și ca niște creștini «să se și ispoveduiască cu prea curate și dumnezeesci taine și să nu moară ca niște «dobitoace necuvântătoare și nici să le rămâe oasele prin pustietăți și prin deșerturi. «Acestea dar sfinte si dumnezeești zidiri ce mai sus arăt, și cu spitalurile și cu toate «trebuincioasele lucruri împrejurul lor, cu ce mare poftă și cu fierbinte râvnă doream «Domnia mea a le săvârși și a le întemeia încă din domnia cea dintâi a Domniei «mele, care și începusem a le zidi, dar din întâmplarea vremei, cu mutarea domniei «mele la țara moldovenească, au rămas începute și neîsprăvite».

Spitalele acestea de ciumă și lingoare închinate sfântului Visarion au fost înzestrate după cum reese din acelaș testament cu un personal aparte, atât în ceia ce privește îngrijirea bolnavilor cât și preoții orânduiți pentru slujbe și înmormântări.

Testamentul zice:

«Iar la spitalurile dela biserica sfântul Visarion, am așezat domnia mea și «alți doi Preoți, cu orânduita plata lor, carii și aceștia să săvârșească sfintele și «dumnezeeștile slujbe, leturghii, paraclise, osfeștanii, molifte și rugăciuni, pentru cei «bolnavi și să ispoveduiască și să-i pricestuiască și care din bolnavi ca aceia, adică «de ciumă și de lingoare, s'ar întâmpla a muri, să-i ducă la gropniță și după obișnuita «pogrebanie, să-i îngroape la biserică, după creștinescul obicei și să-i pomenească la «sfântul jertfelnic ca pe niște creștini, iar pentru purtarea de grija lor, am orânduit «domnia mea 20 slujitori, ce se numesc ciocli, cu căpitanul lor și muieri poslujnice «la partea femeească și la copii și fete, pe cari slujitori i-am lăsat domnia mea, să «fie slobozi și în pace de toate dăjdiile și rânduelile vistierii, veri cât peste an ar eși «în țară și pe orașul București, de nici unele nici un val și nici un fel de bântuială «să nu aibă, fără numai toată slujba lor aceasta să fie, adică pururea și în toată «vremea, să aibă tot felul de purtare de grijă, ca și cum ar fi tocma ca niște poslujnici, «supuși spre poslușania bolnavilor și să păzească acolo neprestan și tot deau a ca la «un lazaret, să nu lase pe nimenea să se împreune cu cine-va, au din cei bolnavi cu «vre-unii din cei sănătoși, au din cei sănătoși, cu vre-unii din cei bolnavi, sau să se «apropie vre-unii de acolo, către partea zidirei sft. Panteleimon, ca să nu se întâmple «să se smreduiască cineva, au din cei din lăuntru, au din poslujnicii lor, nici să lase «pre vreunii din cei bolnavi, să tragă a se întoarce înapoi pre la casele lor, aci în «oraș, întru cei sănătoși, avându-și hrana, odihna și chivernisirea lor întru mai sus «zisele spitaluri, și mai vârtos ca să nu se lățească și să se mulțească boala întru norod, «și încă aceștia mai sus ziși slujitori, ciocli cu căpitanul lor, să aibă în seama lor o «căruță cu doi cai învelită bine, care într'adins s'au făcut, ca să fie pentru treaba «celor ce în oraș s'ar bolnăvi de ciumă sau de lingoare, să-i ducă de aici din Bucu- «rești, acolo la spitaluri și oricând se va întâmpla a se sfeti și a se ațâța boala ciumei

«și a lingoarei, aci în București, cel ce după vremi va fi cu dregătoria Agii cei mari, «să aibă această purtare de grijă să cerceteze prin toate mahalalele și cum va afla, «vre'un bolnav de ciumă, îndată și pe loc să dea în știre. mai sus zisului căpitan de «ciocli, cel rânduit de paza spitalurilor, ca să trimită căruța să-l ia de aci din Bucu- «rești și să-l ducă la spitaluri, și să aibă vel Agă și această purtare de grijă pentru «borfele, ce ar avea acei bolnavi, ca câte va fi de trebuința lui să și le ia cu el, cari «nu'i vor fi de trebuință să le dea foc să ardă, ca să rămâe numai casa curată și «nesmolită. Așișderea și când nu va fi boala de ciumă, tot să cerceteze vel Aga și de «lingoare de va fi bolnav, iarăși să dea de știre căpitanului de ciocli, să trimită cu «căruța să-l ridice și să-l ducă la spital».

Iar la un alt capitol:

«este și a doua pricină de a fi sfânta această a noastră zidire și nosocomion nedajnică, «ca fiind aproape lângă orașul București, va fi pururea, spre folosul de obște al «acestui frumos oraș, cu ferirea și curățirea celor sănătoși, de cei ce s'ar întâmpla «între dânși a se bolnăvi de boale smolicioase, adică de ciumă și de lingoare, că cei «sănătoși, cu ridicarea celor bolnavi dintre dânșii, rămân curați și nesmreduiți, iar cei «bolnavi ridicându-se nu se isgonesc prin locuri pustii ca mai înainte, ci își au odihna «și toată chiverniseala lor, la mai sus zisele spitaluri, iar uneori pre vremi linisçioase, «și însănătoșate va fi spre primblare și desfătare, atât domniei mele, cât și a celor «din urma noastră domni a tuturor, dar și spre grijire și chivernisire a pământenilor «săraci bolnavi, măcar că și alți răposați și trecuți domni, mai dinaintea noastră ctitori «ai multe sfinte Mânăstiri și dumnezeești lăcașuri, cu adevărat au purtat grija pentru «așezământurile și chiverniseala sfintelor zidiri, după cum se văd întăritoarele domniilor «sale hrisoave, dar grija domniilor lor au fost mai mult pentru mânăstirile cele zidite «și înălțate de domnia lor și pentru hrana și chiverniseala părinților călugări sălăș- «luitori întrânsele; iar domnia mea nu numai pentru una ca aceasta am purtat grije, «ci mai mult și mai cu deadinsul pentru chiverniseala și odihna celor lipsiți săraci și «ticăloși bolnavi, spre care cine din iubit ru de Christos și blagocestivi Domni, cei din «urma noastră, s'ar uita cu ochi blânzi și milostivi și cu inimă duioasă asupră-le și ar «întărî și ar întemeia, fără de scădere, aceste de Domnia mea orânduite tocmiri și așe- «zământuri și schituri ale sfântului mai sus pomenitului locaș și al spitalurilor, tocma «deopotrivă că noi ctitori a fi, se va socoti înaintea cerescului Dumnezeu.»

Testamentul cuprinde optsprezece pagini și menţionează numeroasele danii făcute spitalului, printre cari:

Moșia Obileasca ot sud Ilfov.

« Dobroești.

Balta Greacă ot sud Vlașca cu tot venitul ei de pretutindenea (cu vânătoare și vânzarea peștelui).

Moșia de căpitănie Odivoaia ot sud Vlașca.

« din orașul scaunului Domnesc al Bucureștului.

locul de unde era via Domnească despre poarta de jos a curţii domnești.

Moșie în Clătești ot sud Ilfov.

Moșia în hotarul Păpenii ot sud Ialomiţa.

Vinăricitul dela dealurile Vai de ei, Curăturile, Oltenii, Broștenii, Vărticoi, Dălhăuţu, Cârligele, Cotești ot sud Slam Râmnic.

MATEI GHIKA VODĂ
CTITOR AL FUNDAŢIUNII PANTELEIMON
1752—1753
PICTURĂ VECHE DIN COLECŢIA EFORIEI SPITALELOR CIVILE,
DUPĂ O FRESCĂ DIN BISERICĂ

Fumăritul domnesc cel obișnuit ot sud Dâmbovița și dela oraș dela Craiova ot sud Dolj.

Moșia Dușani după apa Glavaciocului ot sud Vlașca.
« Dădulești ot sud Prahova
« Stăncești « « «
« Resmirești ot sud Vlașca.
« Râioșii ot sud Vlașca.

Moșia ot sud Vlașca între moșia Râioasa și moșia Moiceanca.
« Gurguețilui ot sud Vlașca.
« Alexandria tot alături de acel hotar.
« Balaciul ot sud Teleorman.
« Dăngești ot sud Argeș.

Munții după apa Lotrului.

Moșia Zădăriciu ot sud Vlașca.

Un vad de moară în apa Vezii ot sud Teleorman la moșia Mușetești.

10 pogoane de vie în dealul Oilor ot sud Saak.

10 pogoane de vie în dealul Negovanilor ot sud Saak.

Vie părăsită în dealul Piteștilor.

7 pogoane de vie în dealul Negovanilor.

6 pogoane de vie lucrătoare în dealul Skeilor ot sud Saak.

Tot venitul ce se va agonisi după vama târgului ce se va face la sfântul Panteleimon.

In anul 1796 Spitalul de ciumă și lingoare pare a fi fost mutat în mahalaua Dudești, spitalul dela Panteleimon rămânând numai pentru boalele obișnuite.

In 1822 Grigore Ghika IV, Domn al Țării, dărâmă vechiul spital, făcând încăperi noi pentru un număr de 37 bolnavi.

In 1844 găsim spitalul funcționând cu 66 paturi; iar în 1864 cu 60 paturi.

In 1867 spitalul este reconstruit și se deschide cu 80 paturi în 1869. La această epocă funcționa pe lângă spitalul Panteleimon și un orfelinat pentru copii săraci, care în 1881 a fost preluat de Ministerul Instrucțiunii.

Spitalul Panteleimon funcționează astăzi cu un număr de 367 paturi și cuprinde: un serviciu de chirurgie, un serviciu de medicină internă și un serviciu de boli nervoase.

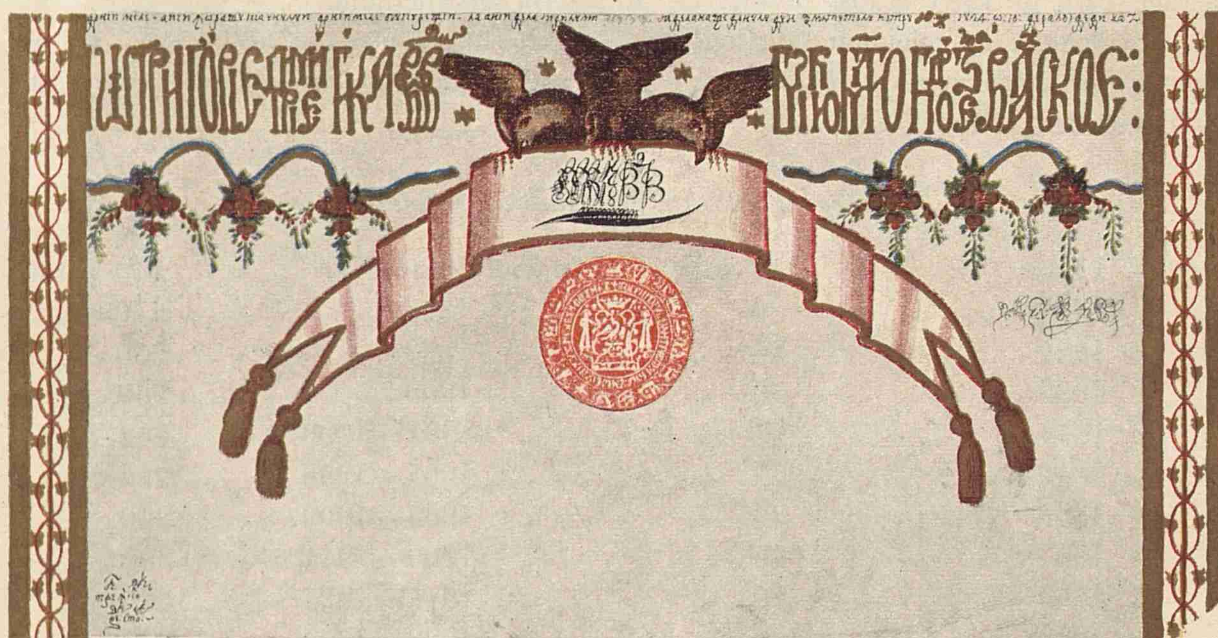
Numărul paturilor Spitalului Panteleimon

In anul 1750	12	paturi	In anul 1886	140	paturi
„ 1796	30	„	„ 1898	170	„
„ 1824	36	„	„ 1899	260	„
„ 1833	36	„	„ 1900	260	„
„ 1844	66	„	„ 1901—1903	262	„
„ 1849	70	„	„ 1904—1906	212	„
„ 1864	80	„	„ 1907—1909	250	„
„ 1867	45	„	„ 1909—1914	300	„
„ 1869	80	„	„ 1914—1927	320	„
„ 1880	120	„	„ 1928—1931	357	„

Medicii Primari ai spitalului Panteleimon

1784—1804	Dr.	Dimitrie Caracaş
1804—1828	„	Constantin Caracaş
1813—1843	„	Hristian Vehnert
1834	„	Constantin Filitis
1834—1847	„	Maer
1839—1840	„	Arsache
1743—1845	„	Albert Vehnert
1845—1849	„	G. Schram
1849—1862	„	George Gros
1848—1864	„	Leopold Haineman
1864—1865	„	F. Scheibor
1870—1884	„	Velleanu
1844—1889	„	Evian
1889—1893	„	S. Ştefănescu
1893	„	G. Nanu
1893—1895	„	V. Vrabie
1895—1926	„	Turbure
1897—1919	Prof.	Dr. Marinescu

Dr. D. Noica	dela 1.III.1920—
„ Const. Leonte	„ 1. X.1922—
„ I. Popescu-Gheorghian	„ 24. II.1926—

Sfârşitul hrisovului din pag. 15, al lui Grigore Dimitrie Ghika Voevod.

GRIGORE AL III-lea GHIKA VODĂ

UCIS DE TURCI in 1777

PICTURĂ VECHE DIN COLECȚIA EFORIEI SPITALELOR CIVILE
DUPĂ O FRESCĂ DIN BISERICĂ

Alte spitale şi instituţiuni făcute din fondurile fundaţiunei Panteleimon

SPITALUL DE NAŞTERI — MATERNITATEA

Regulamentul spitalelor întocmit de către primii efori, Mihai Ghika, Mihai Racovitză, Alexandru Ghika şi Dr. Picolo, în anul 1834, prevedea înfiinţarea unui spital de naşteri.

Spitalul acesta a fost înfiinţat în anul 1837 în mahalaua Radu-Vodă.

In anul 1839, sub domnia lui Alexandru D. Ghika, acest spital se deschide cu un număr de 12 paturi; pe lângă el se înfiinţează şi prima şcoală de moaşe din Ţara Românească.

Regulamentul spitalului a fost promulgat prin hrisovul, din 10 Iulie 1839, al Domnitorului Alexandru Ghika.

In 1881, localul Maternităţii din mahalaua Radu-Vodă devenind impropriu, Eforia a început construcţia unui nou local în curtea spitalului Filantropia.

Funcţionarea Maternităţii în noul local începe în anul 1883.

In baza testamentului din 1890 a defunctei Maria Protopopescu, s'a construit pe lângă Institutul Maternitatea în 1898, un pavilion cu 20 paturi purtând numele donatoarei. Acest pavilion fiind neîncăpător faţă de nevoile institutului, Eforia a reconstruit în 1925 un nou pavilion înzestrat cu toate instalaţiunile moderne şi care funcţionează astăzi cu 47 paturi.

Numărul paturilor Institutului de Naşteri—Maternitatea.

In anii 1839—1850 . . .	12 paturi	In anii 1899—1900 . . .	60 paturi
1851—1864 . . .	22 «	1901—1911 . . .	80 «
1864—1874 . . .	45 «	1912—1924 . . .	120 «
1875—1877 . . .	37 «	1926—1931 . . .	171 «
1878—1898 . . .	40 «		

Medicii Primari

Dr.	Iosif Sporer	1839—1850
«	Ludvig Kraus	1840—1855
«	Hector Vansanen	1850—1854
«	George Singros	1854—1854
Prof. Dr.	Stefan Capsa	1854—1885
« «	D. Drăghiescu	1867—1912
« «	N. Gheorghiu	1912— —

Medicii Primari de Consultaţii

Dr. Hepites	1883—1902
Prof. Dr. N. Zaharescu-Karaman	1923—1930

Spitalul Colentina *(Noul Panteleimon)*

Tot din fondurile fundaţiunei Panteleimon s'a înfiinţat şi spitalul Colentina. La construcţia acestui spital Domnitorul Alexandru Ion Cuza a contribuit cu o donaţie de 2.000 galbeni.

Deşi construcţia începuse la 1858, spitalul n'a început să funcţioneze decât la 1864.

Spitalul a purtat mult timp numele de spitalul Noului Panteleimon şi a fost complectat rând pe rând cu diverse servicii, ajungând astăzi cel mai important spital al Eforiei.

Spitalul acesta are 600 paturi şi cuprinde: un serviciu de medicină internă, un serviciu de chirurgie, un serviciu de boli venerice, un serviciu de boli nervoase, un serviciu de chirurgie urinară, un serviciu de radiologie, şi fizioterapie şi 4 pavilioane pentru boli contagioase.

Numărul paturilor din Spitalul Colentina

In anul	1864	100 paturi	In anul	1919—1921 .	253 paturi
,,	1867	180 ,,	,,	1921—1923 .	336 ,,
,,	1869	200 ,,	,,	1923—1926 .	436 ,,
,,	1879	145 ,,	,,	1926—1929 .	456 ,,
,,	1898—1911 .	243 ,,	,,	1929—1930 .	548 ,,
,,	1912—1916 .	253 ,,	,,	1930—1931 .	600 ,,
,,	1917—1918 .	1000 ,,			

Medicii Primari ai Spitalului Colentina

1864	Dr. Teofil Glük	1899—1930	Dr. M. Anghelovici
1864—1866	,, L. Heineman	1897—1899	,, D. Haralamb
1865—1876	,, P. Iatropol	1900—1919	,, C. N. Grozovici
1865—1874	,, Adolf Grunau	1919—	,, Th. Mironescu
1874—1877	,, N. Kalenderu	1919—	Prof. Dr. G. Marinescu
1878—1889	,, Florea Teodorescu	1922—	Dr. Ion Jianu
1878—1880	Prof. Dr. A. Şuţu	1920—	,, I. Mamulea
1889—1894	,, ,, Petrini-Galaţi	1926—	,, Ştefănescu Zănoagă
1893—1922	Dr. N. Racoviceanu-Piteşti	1930—	Prof. Dr. N. Hortolomei
1898—1926	,, I. Urlătzeanu		

Medicii Primari de Consultaţii

Dr.	P. Vlădoianu	dela	1.II.1897 —	1.IV.1902
,,	M. Şerbănescu	,,	1.XI.1920 —	4.VII.1921
,,	N. Oancea	,,	1.VII.1922 —	
,,	Gh. Marinescu	,,	12.III.1021 —	1.X.1922
,,	I. Popescu Gheorghian	,,	13.VI.1922 —	24.II.1926
,,	N. Zaharescu Karaman	,,	1.XI.1920 —	1.I.1923
,,	Al. Cosăcescu	,,	1.V.1925 —	15.X.1931
,,	A. Radovici	,,	16.XI.1926 —	1.III.1927
,,	State Drăgănescu	,.	16.XI.1928 —	
,,	Gr. Eftimescu	,,	16.XII.1927 —	1.VI.1930

MARELE BAN DUMITRACHE GHIKA
CTITOR AL FUNDAȚIUNII PANTELEIMON
1760—1803

PICTURĂ VECHE DIN COLECȚIA EFORIEI SPITALELOR CIVILE
DUPĂ O FRESCĂ DIN BISERICĂ

Spitalul de Copii

Tot din fondurile fundaţiunei Panteleimonului s'a înfiinţat în anul 1858 spitalul de copii.

Spitalul acesta a funcţionat la început sub forma unui dispensar, în casele dr. Barasch din mahalaua Dudeşti.

In anul 1864 îl găsim funcţionând în actualul local al Liceului „Sft. Sava".

In anul 1884 Eforia cumpără terenul din Şoseaua Basarabilor si începe construcţia noului spital, pe locul care funcţionează şi astăzi.

Din 1893 s'au înfiinţat secţiile de boli contagioase.

Spitalul funcţionează astăzi cu un serviciu de chirurgie, un serviciu de medicină internă şi o serie de pavilioane destinate bolilor contagioase.

Numărul paturilor din Spitalul de Copii

In anii	1858—1864	. 40 paturi
„	1864	. 90 „
„	1886	. 100 „
„	1897—1911	. 130 „
„	1912—1913	. 160 „
„	1914—1928	. 180 „
„	1929	. 228 „
„	1930—1931	. 258 „

Medicii Primari ai Spitalului de Copii

1858—1863	Dr. Iulius Baraş
1863—1867	„ G. Atanasovici
1867—1875	„ Obedenaru
1870—1891	Prof. Dr. Sergiu
1874—1913	„ „ Gr. Romniceanu
1892—1893	Dr. Al. Boicescu
1893—1918	Prof. Dr. N. Thomescu

Dr. M. Mirinescu	dela	19.VI.1896 — 23.III.1927
Prof. Dr. I. Bălăcescu	„	8.V.1914—
„ „ M. Manicatide	„	1.III.1920—
Dr. Aurel Stroe	„	16.II.1928—

Medicii Primari de Consultaţii

Prof. Dr. D. Grecescu	dela	27.IX.1883— 1.IV.1902
Dr. P. Vlădoianu	„	1.IV.1902— 5.VI.1922
„ Aurel Stroe	„	5.XI.1927— 16.II.1928
„ Mircea Popovici-Lupa	„	16.IX.1927—

Fundaţiunea Iubirea de Oameni=Filantropia

Fundaţia Filantropia a luat fiinţă pe la anul 1813 din iniţiativa câtorva boeri, îndemnaţi de doctorul Constantin Caracaş, medic al Capitalei.

Spitalul a funcţionat dela început pe terenul pe care se găseşte şi astăzi, teren dăruit de Banul Grigore Băleanu.

La fundaţiunea aceasta a contribuit şi Domnitorul Ţării depe vremuri Gheorghe Karagea, închinându-i veniturile mânăstirilor Arnota şi Govora. Deasemenea generalul Kutusoff, al cărui portret se află în capela spitalului.

Biserica din mijlocul spitalului a fost clădită de doamna Ecaterina, soţia paharnicului Răducan Fărcăşanu. Spitalul s'a deschis la 1815 cu 20 paturi.

La 1834 numărul paturilor esle mărit şi «din porunca Măriei Sale Vodă» se înfiinţează 40 paturi noui. La 1837 Spitalul are 80 paturi. Venitul său este de lei 309.000 din arenzile moşiilor Arnota, Govora, Cerneţ, Molovăţ, Strâmbeni şi a Mânăstirei Govora precum şi din alte venituri şi subvenţii dela visterie, din cutiile împărţite pe la biserici, din birul ţiganilor, din «ajutorul dela judeţe şi dela diferite obraze».

La 1859 Spitalul avea 145 paturi, împărţite în două secţii, una medicală şi alta chirurgicală.

La 1871, s'a mai adăogat pe partea din mijloc a spitalului încă un etaj. In acelaş timp s'a reparat şi paraclisul, refăcându-se şi pictura bisericei de către pictorul Tătărăscu.

Reconstrucţia spitalului a fost făcută în 1890. In anul 1925 s'au construit pavilioanele noui ale clinicei medicale B. In anul 1926 s'a început construcţia clinicei medicală III, care este încă neterminată.

Spitalul are astăzi un număr de 221 paturi şi anume: două servicii de medicină internă, amândouă puse la dispoziţia Facultăţei de Medicină pentru a II-a şi a III-a clinică medicală, un serviciu de chirurgie, un serviciu oto-rino-laringologie şi un număr restrâns de paturi ataşat consultaţiilor de boli de ochi.

Numărul paturilor spitalului Filantropia

(fără Institutul Maternitatea)

In anul 1815—1832	20 paturi	In anul 1842	50 paturi
„ 1833	25 „	„ 1847	80 „
„ 1834	32 „	„ 1857—1859	120 „
„ 1835	50 „	„ 1859—1861	145 „
„ 1838	80 „	„ 1861—1864	150 „

In anul 1864—1866	175 paturi	In anul 1887	240 paturi
„ 1867	160 „	„ 1888—1890	230 „
„ 1869	125 „	„ 1892	200 „
„ 1870	125 „	„ 1893—1896	200 „
„ 1871—1874	150 „	„ 1897—1923	235 „
„ 1875—1877	160 „	„ 1923	175 „
„ 1877—1878	170 „	„ 1924	192 „
„ 1879—1886	230 „	„ 1928—1931	220 „

Medicii primari ai spitalului Filantropia

1815—1828	Dr. Constantin Caracaş	1867—1912	Prof. Dr. Măldărescu
1828—1851	„ G. Grunau	1887—1889 1897—1899	„ „ Assaki
1838—1850	„ Samuel Kich		
1851	„ Iosef Reinhardt	1885—1897	Dr. A. Leonte
1861—1865	„ Adolf Grunau	1889—1899	„ Theodorescu Florea
1840—1852	„ D. Cariagdis	1893—1922	„ G. Nanu
1852—1857	„ G. Polizu	1895—1915	„ I. Kiriac
1868—1884	„ L. Fialla	1899—1901	„ N. Duma

Prof. Dr.	I. C. Nanu-Muscel	dela	27.IV.1899—1.XI.1919
«	Herescu	«	13.I .1901—1904
«	C. Angelescu	«	1.II .1904—1.X.1910
« «	E. Juvara	«	29.I .1913—1.X.1923
« «	A. Teohari	«	1.IV.1913—16.X.1920
«	Grigore Georgescu	«	1.X.1922—
«	Iacob Iacobovici	«	16.XI.1919—17.II.1920
« «	D. Danielopol	«	16.X .1920—
« «	Dimitrie Ionescu	«	1.XI.1919—14.XII.1929
« «	C. Daniel	«	10.X .1920—1.VI.1926
« «	N. Meţianu	«	10.VI.1926—
«	C. Pandelescu	«	1.V. 1925—
« «	C. Bacaloglu	«	1.I. 1931—

Medicii primari de consultaţii

Dr. N. Chernbach	dela	1.II.1887—1.II.1900
« C. Vasilescu-Popescu	«	1.VIII.1920—
« Const. Pandelescu	«	12.XI.1921—1.V.1925
« M. Cealîc	«	1.VII.1920—24.II.1922
« Grigore Georgescu	«	16.XI.1921—1.X.1922
« Cosma Popescu	«	1.VII.1922—27.II.1930
« Vasile Săvescu	«	16.IX.1923—
« A. Radovici	«	1.III.1927—

Spitalul Boldescu din Ploeşti

Spitalul acesta a fost înfiinţat în 1831 de către clucerul Gheorghe Boldescu.

El a funcţionat dela început, cu un număr de 30 paturi, în apropiere de biserica clădită tot de Gheorghe Boldescu pe drumul Vălenilor.

Intre 1840—1841, clucerul Boldescu construeşte o nouă clădire pentru acest spital şi-l pune sub îngrijirea Eforiei Spitalelor, înzestrându-l cu diverse donaţiuni. Noul spital este deschis în prezenţa marelui vistier Alexandru Ghika.

Averea spitalului este trecută într'un hrisov din 1844. Donaţiunea cuprinde în afară de clădirea nouă a spitalului şi biserica de lângă el:

«Un han cu 6 prăvălii sub dânsul şi cu 15 odăi deasupra lui, pe uliţa cea mare a braşovenilor, lângă gura oborului din mijlocul târgului;»

«Şease pogoane vechi de vie lucrătoare la Valea Popii;»

«10.000 taleri, bani nacht, în soroc de luni trei, le număr deplin la cinstita Eforie negreşit» şi «patru suflete de ţigani».

In anul 1846 se adaogă spitalului 15 paturi întreţinute de oraş pentru «căutarea pătimaşelor femei de boale lumeşti din oraşul Ploesci», pentru care se plăteşte spitalului o subvenţiune.

In 1893 s'a făcut construcţia actuală a spitalului.

Spitalul funcţionează astăzi cu un număr de 65 paturi.

Medicii Primari

Dr. Vaşarhely . . .	1844—1859	Dr. G. Popa . . .	1867—1879
« Grigore Hepites .	1859—1862	« T. Trandafirescu	1879—1889
« Burgard . . .	1862—1863	« G. Cosma . . .	1889—1922
« Altsteter . . .	1863—1869	« Mircea Botez . .	1924—

Spitalul Sinaia

Eforia a înfiinţat la Sinaia în 1897, un spital care a căpătat o deosebită desvoltare prin faptul că în afară de secţiunile de chirurgie şi medicină obişnuite, i s'a adăogat o secţie pentru bolnavii de tuberculoză.

Spitalul acesta care a avut foarte mult de suferit în timpul războiului, a fost restaurat în anii din urmă şi funcţionează astăzi cu un număr de 70 paturi.

Medicii spitalului Sinaia

1897—1900 . .	Dr. Evian	1921—1930 .	Dr. M. Şerbănescu
1902—1920 . .	» I. Mamulea	1931— .	» R. Drăgescu

GRIGORE AL IV-lea GHIKA VODĂ

1760—1834

CTITOR AL SPITALULUI PANTELEIMON, PE CARE L'A REZIDIT IN 1824

TABLOU DIN COLECȚIA EFORIEI SPITALELOR CIVILE, DEȘI NESEMNAT, DIN ACTELE EFORIEI REIESE CĂ AR FI OPERA PICTORULUI N. GRIGORESCU

Alte instituţiuni creiate de Eforie

In afară de instituţiunile de mai sus, şi mai cu seamă în timpul cât Eforia funcţiona ca o instituţiune de stat, ea a înfiinţat şi organizat un mare număr de instituţiuni dintre cari unele au fost trecute în urmă asupra Statului.

OSPICIUL DE ALIENAŢI

In categoria acestora intră ospiciul de alienaţi. Primul ospiciu de acest fel a fost înfiinţat de Eforie în anul 1838 în schitul Malamuci. Ospiciul acesta a trecut la 1845 sub îngrijirea departamentului Cultelor (Credinţei) iar în 1860 la departamentul de Interne.

In 1866, ospiciul de alienaţi trece din nou la Eforia Spitalelor Civile, care primea din partea statului pentru întreţinerea lui o subvenţie anuală. In acest răstimp localul denumit „Mărcuţa" devenind cu totul impropriu şi neîncăpător, statul a început împreună cu Eforia construcţia actualului Spital de Boli Nervoase şi Mintale dela Văcăreşti, pe terenul Eforiei.

Construcţia aceasta a fost terminată de către stat şi spitalul întreg trecut sub administraţia statului.

AZILUL „ELENA DOAMNA"

Eforia Spitalelor Civile a administrat un timp oarecare şi a contribuit într'o largă măsură la întreţinerea Azilului „Elena Doamna", înfiinţat la 1862 de d-rul Davila.

Azilul acesta a fost sub administraţia Eforiei până la 1881, când a fost trecut la departamentul Instrucţiunei Publice.

SPITALUL RALLET

Printre alte instituţiuni care au fost ale Eforiei este şi spitalul Rallet construit de Eforie în 1875 în comuna Cocoş, jud. Dâmboviţa.

Spitalul acesta a fost distrus în timpul războiului şi n'a mai putut fi reconstruit

SPITALUL ZOSSIMA

Din legatul lăsat de Iordache Zossima, s'a înfiinţat în conacul moşiei sale, Nenişor-Armăşeşti din jud. Ialomiţa, spitalul Zossima.

Acest spital, refăcut în parte în 1896, funcţionează astăzi ca spital rural mixt, cu 20 paturi.

AZILUL „MARIA Dr. O. BLAZIAN"

In îndeplinirea obligaţiunilor prevăzute în legatul lăsat de Maria Dr O. Blazian, Eforia întreţine în oraşul R.-Sărat un mic azil de bătrâni cu un număr de 14 paturi.

SPITALUL „I. I. DALLES"

Prin donaţiunea I. I. Dalles, Eforia şi-a luat obligaţiunea de a înfiinţa un spital în comuna Bucşani, jud. Dâmboviţa.

Localul pentru acest spital a fost clădit de Eforie pentru un număr de 20 paturi. In momentul de faţă sunt în curs lucrările de instalaţiuni de electricitate, apă şi canal, spitalul urmând a fi deschis în cursul acestui an.

Pentru monent funcţionează numai un serviciu de consultaţiuni care eliberează şi medicamente gratuite.

CASA DE RETRAGERE DIN C.-LUNG (MUSCEL)

In conformitate cu dispoziţiunile legatului lasat de Cecilia Petrescu, Eforia va instala în vila Eugeniu Stătescu din C.-Lung (Muscel) o casă de retragere pentru bătrânii lipsiţi de mijloace.

Localul care a intrat în posesia Eforiei deabea în anul trecut, este pe cale de a fi reparat şi va fi pus în funcţiune în vara aceasta.

SANATORIUL DE TUBERCULOŞI «JEAN ECONOMOS»

Eforia a primit în anul 1929 legatul defunctului Jean Economos luându-şi obligaţiunea pe a înfiinţa în conacul dela Roznov, judeţul Neamţ, un sanatoriu de tuberculoşi.

Deşi veniturile acestui legat nu vor acoperi decât în mică măsură cheltuelile de instalare şi întreţinere a sanatoriului, totuşi Eforia a acceptat legatul şi de îndată ce va putea realiza veniturile ce i se cuvin, va pune sanatoriul în funcţiune.

ASISTENŢA INFANTILĂ

Eforia Spitalelor Civile a înfiinţat, în anul 1794, după stăruinţa Mitropolitului Filaret II, primul institut de copii orfani din ţară.

Această instituţie a fost administrată câtva timp de Eforie; ea trecut în urmă sub îngrijirea „Eforiei Caselor făcătoare de bine şi folos obştesc" înfiinţată odată cu Eforia Spitalelor de Generalul Kisseleff şi în urmă la Direcţiunea Serviciului Sanitar.

La 1866 instituţia aceasta trece în parte iarăşi la Eforie, iar în 1881 este definitiv trecută la Primăria Capitalei.

Deşi aproape toate instituţiile de asistenţă infantilă creiate de Eforie, au eşit din patrimoniul ei, totuşi Eforia a înţeles să contribue la susţinerea instituţiunilor de acest fel.

Ea plăteşte o parte din personalul medical al „Leagănului Sf. Ecaterina" din Bucureşti; a pus la dispoziţia „Aşezămintelor M. S. Elena" terenul şi material de construcţie pentru preventoriul dela Poiana; de asemenea a pus la dispoziţia „Societăţei pentru Profilaxia Tuberculozei" clădirile din jurul schitului Brebu pentru un preventoriu iar în ultimii ani a organizat pe socoteala ei colonii de vară pentru copii la Tekirghiol.

ŞCOALA DE INFIRMIERE «REGINA MARIA»

Lipsa de infirmiere bine pregătite a determinat Eforia să înfiinţeze în anul

1891 o școală de infirmiere. Cursurile acestei școli erau de 2 ani, iar practica se făcea în spitalele Colțea și Filantropia.

Această școală a fost pusă sub direcțiunea profesorului dr. Gh. Assaki iar cursurile se făceau de către profesorii V. Babeș, Niculae Tomescu, Mina Minovici, Dr. Kiriak și Dr. Bastake, directoare de studii fiind D-ra Ermina Walch.

Școala aceasta a funcționat însă foarte puțin timp. Ea fost reînființată de abia în 1931, în colaborare cu Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar, sub numele de Școala de Infirmiere „Regina Maria". In anul 1928 ea a fost instalată în pavilioanele ce ocupă și astăzi la spitalul Colentina.

Școala aceasta a fost reorganizată în anul acesta după normele generale ale școalelor de acest fel ale Ministerului Sănătății. Se primesc în școală numai absolvente ale cursului secundar inferior. Sunt trei ani de cursuri, cel din urmă pentru specializare.

Dela înființarea școalei până astăzi au absolvit 704 infirmiere brevetate, care sunt întrebuințate în spitalele Eforiei sau a altor instituțiuni de spital din țară.

ȘCOALA DE MOAȘE

Odată cu înființarea Spilalului de Nașteri s'a înființat, sub domnia lui Alex. D. Ghika, prin acelaș hrisov din 10 Iulie 1839, și „Școala pentru Invățătura Moșitului».

Hrisovul lui Alex. Dimitrie Ghika prin care înființează Spitalui de Nașteri zice: „iar pe de alta să slujească drept școală pentru învățătura acelora care vor voi pe vremea viitoare să urmeze meșteșugul moșitului în Principat, ca să înceteze de acum înainte a fi lăsată în cea mai vătămătoare neîngrijire o îndeletnicire dintr'a căreia bună sau rea întrebuințare spânzură două vieți deodată".

Regulamentul spitalului din acel an are un capitol privind „scolarele ce învață meșteșugul moșirei".

In 1855 d-rul Capșa medic primar al Institutului de Nașteri alcătuește un nou regulament al școalei.

Numărul elevelor este limitat la 12, „fără distingere de nație și religie însă dela fiecare se va pretinde cunoștiința limbei române".

Tot Eforia a tipărit în 1839 «manualul de meșteșugul moșitului» al dr-ului Iosif Sporer, primul medic al Spitalului de Nașteri.

Intemeierea Spitalului de Nașteri și a Școalei de Moașe au fost socotite ca un eveniment important al vremei și cu prilejul acesta s'a bătut și o medalie.

Școala de moașe funcționează astăzi cu un număr de 165 eleve.

SINAIA

Pe lângă operele sale de asistență, Eforia Spitalelor Civile a avut o parte covârșitoare în închegarea și desvoltarea stațiunei climaterice Sinaia.

Odată cu înființarea Mânăstirei și Spitalului Colțea, Spătarul Mihail Cantacuzino, pe la anul 1695, a zidit și schitul Sinaia cu hramul Adormirei Maicei Domnului. Legenda spune că Spătarul Mihail Cantacuzino, fiind surghiunit de Turci la Mânăstirea Sinai din muntele Horivu, se legase că, dacă va scăpa din surghiun, va zidi în țară o mânăstire pe care o va închina Mânăstirei Sinai. In hrisovul din 15 Octombrie 7202, Spătarul zice: «*Și cât ne-au fost putința nevoindu-mă, nu din* «*ceva al meu ci din cele ce m'au miluit iarăși prea bunul Dumnezeu și stăpân,* «*am zidit din temelie și am înalțat un schitișor numindu-se Sinaia, după asemă-* «*narea Sinaiei celei mari, întru slava și lauda lui Dumnezeu și întru cinstea ador-* «*mirei stăpânei noastre Maicei Sfinției sale, pe apa Prahovei, la pustie, sub mun-* «*tele Bucegiului (unde mai naintea zidirei acesteia se aflau sihaștrii, acolo la pustia* «*aceasta și neputând trăi de tâlhari, de vreme ce pe acele vremi locașurile tâlharilor* «*mai osebit de alte locuri acolo erau), a fi zidirea aceasta sihaștrilor acelora și a al-* «*tora după dânșii, mărire și liman de odihnă și de adăpostire ca să se jertfească* «*mielușelul lui Dumnezeu cel curat*».

Schitul zidit de Spătarul Mihail Cantacuzino a primit în cursul vremurilor diverse danii și privilegii.

Reproducem un hrisov, din Mai 1752, aflat la Eforie prin care Grigore Ghika Voevod al II-lea întărește o copie a condicei Mânăstirei, «*izvod neschimbat după cartea ce a fost făcută după așezământul Sft. Mânăstioare*», pe care ar fi distrus-o un episcop grec.

Pe la 1841, pe vremea stareţului Arhimandrit Iosif, s'a început clădirea bisericei noui și a chiliilor cari serveau de adăpost călătorilor. Biserica nouă a fost terminată în 1843.

In acest timp pe valea Prahovei a fost refăcută și împietruită de către Domnitorul George Bibescu, șoseaua spre Brașov care era unul din drumurile cele mai umblate.

Cu prilejul primei călătorii pe care o face Domnitorul Carol în această regiune în August 1866, încântat de frumusețea locului, alege Sinaia ca reședință de vară a Curții și petrece vara acolo, împreună cu Doamna Elisabeta.

In 1871 Domnitorul Carol I hotărăște construcția Castelului Peleș. Până la această dată Domnitorul și Curtea locuiau într'o parte din încăperile din jurul bisericei noui.

Hrisovul lui Grigore Ghika Vodă din 1752, prin care întăreşte cele orânduite de Spătarul Mihai Cantacuzino în privinţa Mânăstioarei de la Sinaia, actele originale de fundaţiune fiind distruse de un episcop grec.

Planurile castelului au fost făcute de architectul Doderer, profesor la şcoala politechnică din Viena.

La 22 August 1875 se pune piatra fundamentală a Castelului Peleş. Domnitorul o zideşte spunând: «*Acest castel să se ridice şi să devie leagănul dinastiei noastre în ţară*».

Castelul a fost inaugurat în Octombrie 1883 şi constitue prin frumuseţea lui şi comorile pe cari le cuprinde, una din cele mai mari valori artistice ale ţării.

Castelul a fost aşa cum a dorit-o marele Rege Carol I, în ziua în care a aşezat cea d'intâi piatră a lui, «leagănul Dinastiei Româneşti» şi a rămas reşedinţa de vară a familiei noastre regale.

In jurul castelului Peleş se construesc în urmă castelele Pelişor şi Foişor, corpul de gardă şi tot grupul de clădiri cari constituesc astăzi reşedinţa regală.

Sinaia devine curînd prima noastră staţiune climaterică şi Eforia face nenumărate sacrificii pentru închegarea şi desvoltarea ei.

Incepând din anul 1871, Eforia care era singura proprietară de tereuri în această regiune, este autorizată să parceleze şi să vândă locuri de casă. In afară de toate înlesnirile ce a făcut pentru a îndemna la construcţii de case, Eforia a construit o serie de hoteluri dintre cari o parte sunt incă în posesia Eforiei. A tăiat drumuri, a construit şosele şi poteci în munţi, un stabiliment de hidroterapie, etc.

Eforiei i-a revenit şi sarcina tuturor lucrărilor edilitare a staţiunei. In anul 1894—97 s'au făcut captările de izvoare cari asigură oraşului o alimentare cu apă în cele mai bune condiţiuni. In anul 1877 tot Eforia a făcut şi uzină de electricitate care asigură şi astăzi iluminarea oraşului.

In afară de cele de mai sus Eforia a renunţat aproape complect la exploatarea unui masiv păduros de aproape 2500 Ha. pentru a menţine intacte în jurul acestei localităţi vegetaţia şi frumuseţile naturale a împrejurimilor sale.

In anul 1911 se creează prin lege societatea anonimă „Sinaia", pentru construirea unui mare hotel modern şi al unui cazinou. Eforia contribue cu 1/4 din capitalul învestit, dând şi terenul necesar (10.000 m.p. în parc).

Deoarece prin diferite împrejurări societatea «Sinaia» ajunsese să nu dea Eforiei aproape nici un beneficiu la capitalul învestit, deşi prin practicarea ilegală a jocurilor de noroc, se obţineau beneficii foarte mari, Eforia a cerut Justiţiei şi a obţinut anularea contractului constitutiv a societăţei. Prin sentinţa obţinută, Eforia a fost repusă în posesiunea terenurilor ei împreună cu hotelul Palace şi Cazinoul cel nou.

Astăzi Statul dându-şi seama de sacrificiile făcute de Eforie pentru ridicarea Sinaiei i-a acordat, prin legea din 1930, dreptul de a concesiona jocurile.

Această concesiune s'a făcut pe baza unui caet de sarcini aprobat de Consiliul de Miniştri şi promulgat prin Inalt Decret Regal. Pe lângă investiţiunile de circa 40 milioane cari vor ridica şi mai mult staţiunea Sinaia, Eforia îşi asigură prin această concesiune un venit de aproape 10 milioane lei anual.

Eforia Spitalelor Civile a făcut pentru Sinaia considerabile sacrificii. Sinaia este

mulţumită Eforiei, staţiunea climaterică din ţară cea mai bine înzestrată din punct de vedere igienic şi poate rivaliza cu oricare din staţiunile similare străine.

Sinaia a avut foarte mult de suferit în timpul războiului. Cea mai mare parte din proprietăţile Eforiei au fost devastate şi ruinate şi în momentul de faţă Eforia se strădueşte pe fiecare an a desăvârşi lipsurile acestei staţiuni.

Deşi aşa de crud lovită prin exproprierea întregului său domeniu agricol, Eforia şi cu prilejul concesiunei bunurilor sale şi a drepturilor jocurilor de noroc în cuprinsul staţiunei, ce i s'a acordat prin Legea din 25 Iunie 1930, a sacrificat cea mai mare parte a veniturilor la cari ar fi avut dreptul pentru lucrări de îmbunătăţire şi înfrumuseţare necesare ridicărei acestei staţiuni.

Prin această concesiune s'a afectat o sumă de peste 40 milioane lei, pentru refacerea şi modernizarea hotelurilor existente, pentru construirea unui nou hotel la cota 1400 la capătul şoselei ce duce la Vârful cu Dor, la pavarea străzilor, etc. în afară de sumele ce vor necesita captarea apelor minerale de pe muntele Gagu, pentru care studiile terapeutice de până acum permit cele mai bune nădejdi.

Eforia trebue socotită, alături de în veci neuitatul Rege Carol I, ca întemeetoarea de fapt a Sinaiei. Ea continuă să facă chiar în împrejurările aşa de grele de astăzi sacrificii importante pentru desvoltarea şi îmbunătăţirea acestei staţiuni.

Eforia spitalelor civile şi învăţământul medical.

In afară de Şcoala de Moaşe, înfiinţată în anul 1839 pe lângă Maternitatea, s'a înfiinţat în 1841, la Spitalul Colţea, prima «Şcoală de Mică Hirurgie» sub direcţiunea doctorului Nicolae Kreţulescu. Proectul de organizare al acestei şcoli trimis de Eforie comisiunei doftoriceşti a ţării, pentru aprobare, este redactat în forma următoare:

1. «*Se va întocmi în spitalul Colțea, un curs de hirurgia cea mică, unde* «*ucenicii vor învăța a lua sânge, a pune lipitori, ventuze, vizicatori, a scoate și a* «*curăți dinții, a altoi și în sfîrșit toate câte se ating de mica hirurgie.*

2. «*Acest curs se va face doi ani, în anul cel d'intâiu se vor învăța elemen-*«*turile de anatomie, fisiologie și teoria hirurgiei cei mici, iar în cel de al doilea se* «*vor deprinde ucenicii la practica acestor operații.*

3. «*La sfârșitul acestor învățături, școlarii se vor supune la examen, înaintea* «*protomedicului și comisiei doftoricești și cei ce se vor găsi destoinici vor primi* «*diploma de felcer.*

4. *Acești felceri nu vor fi volnici nici odată a orândui dohtorii pe dinăuntru,* «*nici pe din afară nu vor putea întrebuința substanțe eroice, nici nu vor face vre'o* «*operație însemnată, fără povața vre'unui dohtor, ca unii ce sunt numai ajutori doh-*«*torilor și hirurgilor.*

5. «*Nimeni nu va fi primit la acest curs fără a da dovezi că scie să ci-*«*tească și scrie.*

6. «*Profesorul ce se va însărcina cu îndeplinirea acestei învățături va fi dator* «*să aibe diploma de dohtor.*»

Semnaţi: *N. Gussi, Alexandridi, Rasti, Carazisu, Formion*

La 19 Ianuarie 1842, doctorul Nicolae Kretzulescu, este numit profesor al Şcoalei de Mică Hirurgie, cu leafă de 500 lei, prin următoarea adresă a Eforiei Spitalelor Civile.

«*Eforia are cinstea a da în cunoștiința Dumitale că te orânduesce profesor,* «*cu leafă de lei cinci sute pe lună, la Scoala de Mica Hirurgie, ce s'a întocmit în* «*spitalul Colțea, după făcuta punere la cale, și tot de odată a lătura aci în copie* «*proectul atingător de orânduelile ce au a se păzi, precum și de îndatoririle puse* «*asupra Dumitale, pe care vei îngriji a le îndeplini cu scumpătate.*»

(ss) Mihail Ghika, Mihail Racoviţă, Alexandru Ghika.

Şcoala de Mică Hirurgie s'a deschis cu o deosebită solemnitate, în prezenţa Domnitorului Alexandru Dimitrie Ghika, în spitalul din nou reclădit.

In anul 1843 Eforia tipăreşte manualul de anatomie şi fiziologie al doctorului Kreţulescu; manualul acesta, tipărit cu litere chirilice în 546 pagini, este primul tratat de medicină românească.

Doctorul Kreţulescu, cerând Eforiei, pentru cursurile anuluí al II-lea al Şcoalei, să se puie sub răspunderea şi îngrijirea sa întregul spital, iar Eforia ne admiţând aceasta, doctorul Kreţulescu, se retrage din postul de profesor iar Şcoala este încredinţată doctorilor Demetru Vartiade şi Riesdorfer.

Acest început al Şcoalei de Medicină pare fi luat sfârşit odată cu revoluţia dela 1848.

La 1853 şcoala aceasta funcţionează pentru scurt timp pe lângă spitalul Iubirea de Oameni.

La 1856 este contopită cu şcoala dela Mihai Vodă sub denumirea de Şcoala de Chirurgie dela Mihai Vodă.

Chiar dela începuturile acestei şcoli elevii sunt repartizaţi, pentru cursurile de clinică, în spitalele Eforiei.

La 1858, clinica medicală care fusese predată până atunci de doctorul Davila la Spitalul Oştirii din Mihai Vodă, trece la spitalul Colţea sub direcţiunea doctorului Polizu, medic primar la acest spital, care făcea în acelaş timp şi cursul de anatomie şi fiziologie.

In Septembrie 1859 doctorul Davila, fiind numit efor al Spitalelor, spitalele Eforiei sunt întrebuinţate într'o mult mai largă măsură pentru educaţiunea studenţilor Şcoalei de Medicină şi Chirurgie.

La această dată ia fiinţă externatul şi internatul şi se stabilesc regulamentele consursurilor în baza cărora se ocupau aceste posturi.

La această epocă cursurile erau făcute parte în serviciile Spitalului Oştirei dela Mihai Vodă, parte în serviciile de spital ale Eforiei.

Şcoala de Medicină este transformată la 1867 în facultate şi aproape toate serviciile sale trec în spitalele Eforiei.

In momentul de faţă aproape toate clinicile Facultăţii de Medicină funcţionează în spitalele Eforiei. Ele ocupă 15 servicii cu un total de aproape 1.000 paturi.

EFORIA SPITALELOR CIVILE
în 1932

Eforia Spitalelor Civile are astăzi un număr total de aproape 2200 paturi. Numărul paturilor în cele trei fundaţii reunite în 1832 era de 76. Creşterea numărului paturilor se poate vedea din tabloul de mai jos:

In	1832	76	paturi			
„	1838—1331 . .	81	„			
„	1834	89	„			
,,	1835	106	,,			
,,	1838	116	,,	+	9	în ospiciul de alienaţi Mărcuţa
,,	1839	128	„	+	9	„ „ „
,,	1842—1844 . .	188	„	+	9	„ ,, ,,
,,	1844	218	„	+	9	„ „ ,,
,,	1846	233	„	+	9	„ „ ,,
,,	1847	293	„	+	40	„ „ ,,
,,	1848—1849 . .	327	„	+	40	„ „ ,,
,,	1848—1850 . .	357	„	+	40	,, „ ,,
,,	1851—1856 . .	467	,,	+	40	,, ,, ,,
,,	1856—1858 . .	492	,,	+	40	,, ,, „
,,	1858—1859 . .	532	,,	+	100	,, ,, „
,,	1859—1861 . .	557	,,	+	100	,, ,, „
,,	1861—1864 . .	572	,,	+	100	,, ,, ,,
,,	1864	745	,,	+	110	,, ,, „
,,	1866	770	,,	+	110	,, ,, ,,
,,	1867	700	,,	+	110	,, ,, ,,
,,	1868	800	,,	+	110	,, ,, ,,
,,	1869	825	,,	+	110	,, ,, ,,
,,	1871—1874 . .	832	,,	+	110	,, ,, ,,
,,	1875—1877 . .	845	,,	+	110	,, ,, ,,
,,	1878	858	,,	+	110	,, ,, ,,
,,	1879	848	,,	+	159	,, ,, ,,
,,	1880	873	,,	+	159	,, ,, ,,
,,	1885	873	,,	+	190	,, ,, ,,
,,	1886	903	,,	+	210	,, ,, ,,
,,	1887—1888 . .	695	,,	+	210	,, ,, ,,
,,	1889	900	,,	+	210	,, ,, ,,
,,	1890	896	,,	+	210	,, ,, ,,
,,	1892—1894 . .	866	,,	+	210	,, ,, ,,
,,	1894—1897 . .	891	,,	+	320	,, ,, ,,
,,	1897	990	,,	+	320	,, ,, ,,
,,	1898	1158	,,	+	320	,, ,, ,,
,,	1899	1276	,,	+	480	,, ,, ,,
„	1901—1903 . .	1300	,,	+	535	,, ,, ,,

In 1904—1906 . .	1306	paturi	+ 640	în ospiciul de alienaţi Mărcuţa
„ 1906—1909 . .	1354	„	+ 745	„ „ „
„ 1909—1911 . .	1414	„	+ 815	„ „ „
„ 1912—1913 . .	1494	„	+ 945	„ „ „
„ 1913—1914 . .	1514	„	+ 950	„ „ „
„ 1914—1816 . .	1547	„	+ 950	„ „ „
„ 1917—1918 . .	2284	„		In acest timp spitalul Colentina a avut 1000 paturi numai pentru contagioşi.
„ 1918—1921 . .	1534	„		In 1919 Mărcuţa trece la Stat conform Decretului Lege No. 2847/919.
„ 1921	1537	„		
„ 1921—1923 . .	1620	„		
„ 1923	1560	„		
„ 1924	1677	„		
„ 1926	1748	„		
„ 1928	1774	„		
„ 1929	2018	„		
„ 1930	2059	„		
„ 1931	2200	„		

In afară de paturile în fiinţă, sunt în construcţie sau în curs de instalare clădiri şi instituţiuni cari vor adăoga într'un scurt interval de timp, încă un număr de aproximativ 250 paturi şi anume :

120 paturi la pavilionul în construcţie dela spitalul Filantropia.

100 paturi la pavilionul destinat clinicei de boli nervoase dela Spitalul Colentina.

20 paturi la Sanatoriul de tuberculoşi „Jean Economos"

20 paturi la spitalul „I. I. Dalles".

In afară de aceasta, Eforia a hotărît transformarea sanatoriului său dela Tekir-Ghiol, care funcţionează astăzi numai în lunile de vară şi este pus deocamdată la dispoziţia Ministerului Sănătăţei pentru invalizii şi orfanii de răsboi, într'un sanatoriu pentru tratamentul tuberculozei osoase la adulţi.

De asemenea suntem pe cale de a transforma un ansamblu de clădiri rămase Eforiei, la Piţigaia în faţa Câmpinei, dela societăţile cari au avut concesiunea terenurilor petrolifere din această regiune, într'un preventoriu pentru băeţi, pe lângă care va funcţiona şi o serie de ateliere pentru a da copiilor putinţa să înveţe în acelaş timp şi un meşteşug potrivit sănătăţei lor.

Aceste două instituţiuni răspunzînd unei necesităţi de mult resimţite, vor însemna un ajutor real în opera de asistenţă antituberculoasă.

In cursul anului 1931 au trecut în spitalele Eforiei un număr de 22.453 bolnavi cu 449.345 zile de căutare.

In acelaş an s'au dat un număr de 123.483 consultaţii gratuite.

De la primele începuturi ale fundaţiilor, cari au constituit în 1832 Eforia Spitalelor Civile, îngrijirea bolnavilor în spitale era dată cu desăvârşire gratuit.

In afară de subvenţiunile ce se plăteau de comuna Bucureşti şi comuna Ploeşti pentru secţiunile de boli venerice şi subvenţiile date de Stat pe timpul cât

ospiciul de alienaţi Mărcuţa era în sarcina Eforiei, şi pe care le găsim figurând încă în bugetele anilor 1864/65, toate sarcinile îngrijirei bolnavilor au fost în întregime suportate de Eforie.

Până la 1921 Eforia a menţinut pentru toate categoriile de bolnavi această complectă gratuitate.

Numai după diminuarea catastrofală a veniturilor sale în urma exproprierei, s'a pus problema împărţirei sarcinilor necesitate de îngrijirea bolnavilor săraci cu autorităţile cărora le revine în chip firesc această îndatorire.

In primul rând Eforia a căutat să determine, printr'o taxă foarte redusă, cel puţin suportarea parţială a cheltuelilor de către aceia a căror situaţie materială ar îngădui aceasta. Ea a stabilit în 1921, pentru aceste categorii de bolnavi, o taxă de 80 lei pe zi pentru secţiile medicale şi de 120 lei pentru secţiile chirurgicale.

Era evident că aceste taxe nu reprezentau decât o mică parte a cheltuelilor de îngrijire ale unui bolnav; ele erau puse cu gândul de a îndruma şi deprinde populaţiunea, în stare de a suporta sarcinile îngrijirilor medicale, cel puţin la plata parţială a acestora.

Noţiunea gratuităţei îngrijirilor medicale era însă aşa de adânc înrădăcinată în obiceiurile ţării în cât chiar persoane cu oare care stare, s'au deprins foarte greu chiar la plata parţială a acestor cheltueli.

Din această cauză numărul bolnavilor plătind taxele de internare a rămas dela început cu desăvârşire limitat.

Pe lângă faptul de mai sus, însăşi structura socială a populaţiunii noastre face ca numărul celor ce ar putea să-şi plătească îngrijirile medicale să fie de fapt cu totul redus, faţă de populaţiunea săracă în imposibilitate de a plăti.

Imprejurărilor de mai sus, a venit să li se adaoge greaua criză economică şi financiară, pe care o traversăm în momentul de faţă şi care a lărgit în mod considerabil şi dincolo de orice imaginaţie, numărul persoanelor cari trebuesc cu orice preţ ajutate.

In atari împrejurări, numărul bolnavilor internaţi în spitale pe comptul lor a rămas cu desăvârşire mic şi reprezintă în momentul de faţă deabia 10% din numărul total al paturilor. Dar şi din aceştia sunt un număr mare de bolnavi cari deşi internaţi cu plată, nu au posibilităţi de a plăti întreţinerea de cât pe un timp limitat şi rămân în urmă în sarcina Eforiei.

Dacă lăsăm la o parte bolnavii dela Casa Asigurărilor Sociale, dela Casa Muncii C. F. R. şi dela alte câteva instituţiuni sau societăţi particulare cari plătesc îngrijirea bolnavilor lor pe bază de convenţiuni speciale şi cari însumează un procent de 10—15 % din numărul total al paturilor, 75—80 % din totalul paturilor din spitale, sunt de fapt cu totul gratuite.

După exproprierea domeniului său agricol, Eforia însă nu mai putea să suporte singură sarcinile îngrijirilor medicale pentru un aşa mare număr de bolnavi.

In această situaţiune Eforia a încheiat în anul 1928 o convenţiune cu comuna Bucureşti, întrucât era cu totul inadmisibil ca administraţiunea municipală a Capitalei să se sustragă mai departe unor obligaţiuni fireşti de asistenţă, atât pentru bolnavii săraci, cât şi pentru bolnavii de boli contagioase şi venerice a căror internare se făcea ca urmare a unor îndatoriri impuse de Legea Sanitară.

Prin această convenţie, Comuna se obliga să plătească întreţinerea bolnavilor săraci trimişi spitalelor de serviciile de asistenţă ale comunei precum şi întreţinerea bolnavilor de boli contagioase şi venerice, fixându-se taxa de Lei 120 pe zi pentru boalele obişnuite şi boalele contagioase şi de Lei 160 pe zi pentru bolnavii de boli venerice. Eforia se obliga în schimb să plătescă pentru spitalele şi imobilele sale din Bucureşti toate taxele comunale inclusiv taxele de apă, canal, gaz, electricitate, ridicăre de gunoi, etc., după tarifele obişnuite ale Primăriei.

Evident că şi prin această convenţie rămâneau în sarcina Eforiei, întreaga populaţiune flotantă a Capitalei precum şi localnicii cari nu intrau în spitale pe calea serviciilor de asistenţă a comunei, ci se prezentau direct la serviciile de consultaţiuni sau de gardă a spitalelor, lăsând la o parte bine înţeles numărul considerabil de bolnavi din provincie veniţi anume pentru internare în spitale şi pentru cari nici una din administraţiile comunale din ţară nu plăteau şi nu plătesc nimic.

Convenţiunea cu comuna Bucureşti era totuşi de natură să uşureze într'o oarecare măsură bugetul Eforiei.

Din nefericire comuna Bucureşti n'a fost în măsură să respecte convenţiunea aceasta. Municipiul datoreşte azi Eforiei o sumă de Lei 43.914.904, repartizaţi astfel:

Din debitul anului	1928 . . .	Lei	853.200.—
« « «	1929 . . .	«	12.689.486.—
« « «	1930 . . .	«	13.557.988.—
« « «	1931 . . .	«	16.814.230.—

Municipiul neputând suporta nici sarcinile aşa de reduse ce-şi luase prin convenţia din 1928, a căutat să facă inoperantă această convenţiune, restrângând asistenţa ce se făcea în contul lui, deşi dispoziţiunile categorice ale Legei Sanitare astăzi în vigoare au obligat-o într'o măsură şi mai mare la asistenţa bolnavilor săraci.

Acest fapt a condus, mai cu seamă în ultimul timp, la sporirea considerabilă a internărilor ce se fac în contul Eforiei.

In fapt convenţiunea cu Municipiul a adus Eforiei în medie o sumă de opt milioane pe an, efectiv încasată, Eforia continuând să interneze fără nici o formalitate şi în limita tuturor paturilor disponibile din spitalele sale, orice bolnav din raza Municipiului ce se prezintă la spital.

Inprejurările acestea pun însă Eforia într'o situaţiune financiară care nu mai poate dăinui.

Deposedată de imensul său domeniu agricol care a privat-o până şi de golurile de păduri din proprietăţile ei din munţi, suportând aproape toate sarcinile învăţământului clinic al Facultăţei de Medicină, Eforia nu-şi mai poate continua menirea ei, dacă Municipiul Bucureşti, care are un buget de un miliard şi şaptesute de milioane lei, nu înţelege să contribue cel puţin în parte la sarcinile îngrijirei bolnavilor din raza lui.

Este cu desăvârşire inadmisibil ca Municipiul Bucureşti, să contribue cu abia opt milioane de lei pe an —media plăţilor efectuate în ultimii trei ani—la îngrijirea bolnavilor săi, reprezentând un procent de **0.58%** din bugetul Eforiei Spitalelor Civile, pe când bugetul Asistenţei Publice de la Paris de 649.232.381.— franci este acoperit cu o sumă de 319.377.090 franci de către administraţia oraşului, ceia ce reprezintă o acoperire de aproape **50%**, aceasta pe lângă nenumăratele avantagii pe care adminis-

traţia Municipală le face Asistenţei Publice (scutiri de taxe municipale, gratuităţi diverse de servicii municipale, etc.) şi pe lângă faptul că Asistenţa Publică dela Paris are din impozitele asupra spectacolelor, pariului mutual, etc. un venit considerabil.

Statul şi Municipiul Bucureşti, precum şi toate administraţiile locale din ţară, care se folosesc într'o largă măsură de asistenţa dată de Eforia Spitalelor Civile, trebue să înţeleagă că a continua de a lăsa în sarcina Eforiei toate obligaţiile lor privind asistenţa bolnavilor săraci, însemnează în fapt a urmări distrugerea acestei instituţiuni care este nu numai un generos patrimoniu naţional, dar care este şi sâmburele asistenţei sanitare din ţara românească şi piatra de boltă a celui mai vechi şi important învăţământ medical din ţară.

Asistenţa sanitară din Capitală s'a complicat în ultimele două decenii şi prin alte împrejurări.

Atât Municipiul cât şi diversele instituţiuni care asigură asistenţa unor categorii speciale de bolnavi (Casa Asigurărilor Sociale, Casa Muncii C. F. R., etc.), au crezut că este mai util să înjghebe mici organizaţiuni de spital proprii, miniaturi de instituţiuni spitaliceşti, decât să colaboreze cu Eforia, cu toate mijloacele lor, la organizarea unei asistenţe spitaliceşti serioase.

Tendinţa aceasta reprezintă nu numai o risipire, fără de foloase proporţionate, a posibilităţilor financiare ale acestor instituţiuni, dar şi o greşeală din punct de vedere tehnic-sanitar. Din acest punct de vedere nu se mai pot concepe în vremurile de astăzi decât instituţiuni de asistenţă spitalicească de mari proporţii. Spitalul modern în toate ţările din lume este o unitate de 1000—2000 paturi, grupând în servicii de 100—200 paturi fiecare, toate specialităţile medicale, cari se complectează în chip firesc una pe alta, într'un organism unitar, pentru o mai bună îngrijire a bolnavilor.

In afară de consideraţiuni de ordin administrativ propriu zis, cari nu sunt de neglijat, o atare organizaţie de spital poate să-şi permită posibilităţi de instalaţiuni foarte costisitoare, atunci când e vorba să le faci pentru spitale mici şi izolate.

Cu prilejul împlinirei acestei sute de ani dela înfiinţarea Eforiei Spitalelor Civile, am crezut că este util să atragem atenţiunea tuturor acelor cari înţeleg să se ocupe de asistenţa sanitară a ţărei, fără de rivalităţi rău înţelese şi cu consideraţiuni numai pentru interesele generale, asupra acestui proces pe care îl socotim profund păgubitor şi pentru asistenţa spitalicească propriu zisă şi pentru învăţământul medical, cărora Eforia le-a închinat toate preocupările ei dela înfiinţare până astăzi.

Din cauza aceluiaş fenomen creşterea numărului paturilor Eforiei în ultimele două decenii, nu a corespuns considerabilei desvoltări a Capitalei şi a Ţărei.

Pe când în perioada dela 1832—1852 numărul paturilor Eforiei s'a întreit aproape, iar până în 1912, a crescut treptat până la aproape 1400 paturi, în perioada de după război, cu toate sforţările făcute de Eforie, creşterea paturilor nu reprezintă decât un procent de 10% până la 1928 şi de aproximativ 12% dela 1928 încoace.

Numărul total al paturilor de spital ale Eforiei, raportat la populaţia din 1912, reprezinta un pat la 246 locuitori; astăzi după 20 ani, el reprezintă abea un pat la 316 locuitori.

Dacă raportăm însă cifra populaţiei nu numai la paturile Eforiei ci la totalul paturilor în fiinţă în Bucureşti în 1912 şi astăzi, găsim pentru 1912 un pat la 192 locuitori, pe când astăzi nu avem decât un pat la 222 locuitori.

Este evident că, cu toate instituţiunile mici de asistenţă spitalicească înfiinţate dela 1912 încoace, din punct de vedere al asistenţei de spital propriu zise, situaţia este mult mai rea decât acum 20 ani.

Aceasta se datoreşte în mare parte unei întrebuinţări dezordonate a mijloacelor ce au stat la dispoziţia instituţiilor de asistenţă socială înfiinţate de atunci încoace, care în loc să colaboreze cu Eforia la desvoltarea şi organizarea de mari spitale, au risipit mijloacele lor în instituţiuni izolate şi fatal incomplecte, cari vor rămânea, în cea mai mare parte, formaţiuni hibride în imposibilitate de a se conforma evoluţiei fireşti în materie de organizare spitalicească.

Dar dacă aceste instituţiuni ar fi reprezentat o colaborare efectivă a particularilor la opera de asistenţă publică, întrebuinţarea aceasta necoordonată şi păgubitoare a fondurilor lor, ar fi fost încă admisibilă. Toate aceste instituţiuni însă au întrebuinţat în această operă profund dăunătoare şi asistenţei sanitare şi învăţământului medical, aproape numai fondurile publice trăind direct sau indirect din bugetul statului său administraţiunilor comunale.

In atari împrejurări procesul acesta constitue neîndoelnic o rea întrebuinţare a aşa de restrânsele posibilităţi bugetare afectate asistenţei sanitare.

Imprejurările de mai sus s'au resfrânt într'un chip defavorabil şi asupra modalităţilor de internare a bolnavilor.

Inainte de existenţa serviciilor de consultaţii cari funcţionează astăzi pe lângă toate spitalele Eforiei şi cari au şi rolul de a tria bolnavii ce urmează a fi internaţi, primirea bolnavilor se făcea aşa cum o descriu documentele vechi prin comisariatul «văpselei» respective.

Incă dela 1859 se începe organizarea serviciilor de consultaţii şi odată cu ele şi primirea bolnavilor pe această cale.

Atâta vreme cât bolnavii erau primiţi gratuit, fără nici un fel de restricţii, şi atâta vreme cât nu funcţionau nenumăratele ambulatorii ale diverselor autorităţi, modalitatea aceasta de primire a bolnavilor, a putut fi satisfăcătoare.

Dela data când comuna a instituit prin serviciile ei de asistenţă triarea bolnavilor cari urmau să fie internaţi în contul ei, şi ca o urmare fatală a dispersărei şi fărâmiţărei serviciilor de spital create în ultimul timp, primirea bolnavilor şi mai cu seamă a bolnavilor gratuiţi a devenit însă cu desăvârşire defectuoasă.

Bolnavul este nevoit după ce s'a prezentat unui dispensar sau ambulatoriu oarecare, să umble în căutarea unui loc liber într'un serviciu potrivit afecţiunei sale. El nu poate să obţină internarea gratuită în contul unei anumite autorităţi, decât prezentându-se la dispensarele aparţinând acelei autorităţi, iar pentru comună la serviciile de asistenţă ale Municipiului.

Lipsa de legătură între dispensare, ambulatorii şi spitale, lipsa de relaţii între diversele spitale răsleţite în cele patru colţuri ale oraşului şi lipsa de legătură între autorităţile care acordă gratuitatea şi administraţiile propriu zise ale spitalelor, fac că de fapt asistenţa bolnavilor săraci să se facă în condiţiuni cu desăvârşire defectuoase.

Eforia Spitalelor Civile a încercat în anul 1931, sub înaltul sprijin al A. S. R. Principesa Ileana, o coordonare a diverselor instituţiuni cari asigură asistenţa sanitară în raza Capitalei şi o apropiere a lor sub forma unui oficiu central de triare şi de internare a bolnavilor săraci, care să aibă posibilitatea de a interna imediat, independent de instituţia de care depinde spitalul respectiv, urmând ca toate cercetările sarcinilor în caz de o justificare a asistenţei gratuite, să fie făcute în urmă.

Din nefericire acest oficiu nu a putut fi încă realizat. El nu poate lua fiinţă atât timp cât Municipiul Bucureşti nu va înţelege că trebue să ia asupră-şi partea ce îi revine în asistenţa sanitară a Capitalei.

Un oficiu de primire şi de repartizare a bolnavilor săraci în capitală rămâne numai puţin un organ de o necesitate absolută pentru asistenţa sanitară şi Eforia Spitalelor Civile, care şi cu prilejul acesta s'a găsit gata a-şi impune noi sarcini, va face tot ce-i va sta în putinţă pentru înfăptuirea lui.

Inainte de a încheia această scurtă privire asupra situaţiei Eforiei în momentul de faţă, este necesar să cercetăm şi perspectivele de viitor pentru relaţiile noastre cu Facultatea de Medicină.

Eforia care a luat parte aşa de covârşitoare la începuturile învăţământului medical, a înţeles să facă cele mai mari sacrificii pentru a face posibilă o cât mai utilă colaborare cu Facultatea de Medicină.

Aproape toate serviciile de spital cari au putut fi folosite pentru învăţământ, au fost puse la dispoziţia facultăţei. Din numărul total al paturilor din oraş, aproape 1000 de paturi sunt la dispoziţia învăţământului ca servicii de clinică şi anume:

In spitalul Colţea

1. Clinica I Medicală
2. „ I Chirurgicală
3. „ III »
4. „ Ginecologică
5. „ Oftalmologică
6. Clinica Dermatologică
7. „ Dentară
8. Serviciul de Radiumterapie ataşat Clinicei III-a Chirurgicală.

In spitalul Filantropia

8. Clinica II-a Medicală
9. » III-a Medicală
10. Clinica Obstetricală
11. » Oto-rino-laringologică

In spitalul Colentina

12. Clinica de boale nervoase
13. „ genito-urinară

In spitalul de copii

14. Clinica de ortopedie şi chirurgie infantilă
15. „ infantilă medicală

Eforia îşi face un titlu de glorie de a fi luat o parte aşa de importantă la închegarea Facultăţii de Medicină şi la desvoltarea ei. Ea nu s'a mulţumit de a pune la dispoziţia facultăţei diferitele ei servicii, ci a organizat şi întemeiat instalaţiuni şi instituţiuni în vederea unei cât mai folositoare întrebuinţări a spitalelor sale.

Primul laborator de chimie din ţara românească a fost înfiinţat de Eforie la

spitalul Colţea. Tot acolo au fost şi primele săli de disecţie. In decursul timpurilor a construit amfiteatre de cursuri, laboratorii, centre de radiologie, etc., iar după război a făcut considerabile sacrificii pentru construcţiile dela spitalul Filantropia, utilate cu instalaţiuni de cercetări ştiinţifice într'o măsură în care se găsesc puţine servicii de spital din străinătate, în dorinţa de a creea pentru învăţământul clinic cele mai bune condiţiuni posibile.

Din nefericire ajutorul ce l'a avut în această direcţiune din partea departamentului Instrucţiunei Publice a fost cu desăvârşire neînsemnat.

Eforia are şi astăzi o datorie la Banca Naţională de 93.566.000 lei necesitată de construcţia clinicilor dela spitalul Filantropia, făcută la îndemnul Statului şi cu angajamentul acestuia că acest împrumut va trece în sarcina sa.

Dela data contractărei acestui împrumut au trecut 7 ani şi Eforia a plătit numai ca dobânzi, fără nici o amortizare a datoriei propriu zise, o sumă de 37.910.295 lei fără ca Statul să-şi fi îndeplinit încă angajamentele luate la data contractărei lui.

Abea în 1931 Eforia a obţinut o lege prin care a fost autorizată să contracteze un împrumut pentru amortizarea datoriei dela Banca Naţională, dar şi-a luat în acelaş timp sarcina de a plăti 1/3 din dobânzi şi amortizare, în afară de sumele ce a plătit până acum, precum şi obligaţiunea de a termina serviciul de boale nervoase început de Ministerul Instrucţiei încă din 1913 la Spitalul Colentina.

Situaţiunea financiară pe pieţele din Apus a fost însă de aşa natură, încât acest împrumut n'a putut fi încă realizat. In ziua când el va putea fi încheiat, Eforia după ce va lichida datoriile ei la Banca Naţională, va termina construcţia întreruptă din lipsă de fonduri de la spitalul Filantropia, va termina localul clinicei de boale nervoase de la Colentina, va transforma, pentru clinica dermato-sifilitică, localul serviciului de boli venerice de la Colentina şi va face noi instalaţiuni şi ameliorări în toate celelalte servicii puse la dispoziţia Facultăţii de Medicină.

Eforia şi cu prilejul votărei legii sanitare din 1930 a înţeles să adopte o serie de dispoziţiuni, cari să permită ca toate serviciile sale de spital cari ar putea fi utile învăţământului medical, să poată fi puse la dispoziţia Facultăţei de Medicină. Eforia şi-a luat obligaţiunea ca orice serviciu ar deveni vacant să fie trecut Facultăţei de Medicină, cu condiţiunea ca Ministerul Instrucţiunii să suporte cheltuelile de transformare şi întreţinere necesitate de aceasta.

In legătură cu relaţiile noastre cu facultatea, trebue să atragem atenţiunea asupra necesităţei absolute a unei noui regrupări a serviciilor de clinică, contopind serviciile mici în servicii cu un număr de cel puţin 100—200 paturi, singurele cari pot da materialul de bolnavi necesar unui învăţământ clinic modern.

Credem că pe măsura vacanţelor, serviciile de clinică trebuesc neapărat reunite în servicii mari, fiindcă şi din punct de vedere technic şi administrativ, este o imposibilitate de a utila un număr aşa de mare de servicii mici cu laboratoriile şi instalaţiunile de care ele au neapărată nevoe pentru a funcţiona în chip normal.

Pe de altă parte numărul paturilor de care dispun serviciile de clinică, chiar dacă toate serviciile Eforiei ar fi puse la dispoziţia facultăţii, a devenit cu desăvârşire insuficient faţă de creşterea considerabilă a numărului studenţilor în medicină.

Utilizarea bolnavilor pentru învățământ în atari condițiuni riscă să devie păgubitoare îngrijirei medicale propriu zise și interesului care trebue să primeze de a se asigura bolnavului cele mai bune condițiuni de vindecare posibile, folosindu-l pentru învățământ numai în măsura în care aceasta este compatibil cu starea sănătății lui.

Numărul paturilor cari sunt la dispoziția clinicilor este însă astăzi așa de disproporționat față de numărul studenților, încât învățământul se face și în detrimentul bolnavilor și al studiilor propriu zise.

Acesta este rezultatul fatal al înființărei micilor spitale depinzând de diverse autorități, cari în loc să vie să complecteze opera de asistență a Eforiei și să se grupeze în jurul ei pentru interesele superioare ale unei bune organizațiuni, au avut în vedere numai satisfacțiunea diverselor rivalități între anumite instituțiuni și satisfacerea de interese cari nu aveau nimic comun cu interesele generale.

AVEREA EFORIEI

şi situaţia financiară de astăzi

Averea Eforiei Spitalelor Civile se compune astăzi din micile suprafeţe din regiunea inundabilă a Dunărei, rămase neexpropriate ; dintr'un important masiv păduros; dintr'o serie de terenuri petrolifere în cea mai mare parte încă neexploatate; din numeroase imobile urbane şi rurale şi dintr'un capital reprezentat prin efecte de Stat şi diverse acţiuni.

DOMENIUL AGRICOL

Inainte de expropriere, Eforia avea din diversele donaţiuni şi din moşiile mânăstirilor şi schiturilor închinate ei în decursul vremurilor, un domeniu agricol de 148.346 Ha; i s'a luat prin expropriere o suprafaţă de 121. 424 Ha. de pământuri arabile, pentru cari a primit în schimb rentă de expropriere în valoare nominală de lei ca. 300.000.000.

Din tot domeniul său agricol, Eforia a rămas cu 26.922 Ha. de pământ în regiunile inundabile ale Dunărei, pentru care a făcut şi înainte şi după expropriere, importante şi costisitoare lucrări de îndiguire şi punere în valoare.

Astăzi din aceste 26.922 Ha. sunt:

6492 Ha. teren arabil indiguit şi apărat de ape cel puţin la creşterile normale.

2769 ,, teren de păşune şi mlaştine în interiorul digurilor, necesitând încă diverse lucrări de drenare şi pompare de ape.

1750 ,, teren arabil neîndiguit, cultivabil numai în anii cu ape mici.

15474 ,, teren de păşune, fâneţe, bălţi de pescuit, păduri de salcie.

437 ,, teren de câmp cu diverse plantaţiuni, ferme, etc.

In afară de terenurile de mai sus, Eforia are nuda proprietate a încă câtorva moşii de o suprafaţă de circa 1736 Ha., rămase dela diferiţi donatori, moşii ce n'au intrat încă în folosinţa ei.

P Ă D U R I L E

Intinderea totală a pădurilor Eforiei este de 51.622 Ha., situate în regiunile de şes, deal şi munte. Mare parte din aceste păduri sunt neexploatate. Din acestea sunt:

8.475 Ha. păduri de şes, de stejar şi alte esenţe, din care aproximativ 5.000 Ha. neexploatate.

MARELE BAN NĂSTUREL HERESCU
CARE A DĂRUIT FUNDAŢIEI PANTELEIMON
MOŞIA STĂNCEŞTI-DEDULEŞTI IN ANUL 1757

TABLOU DE N. GRIGORESCU DIN COLECŢIA EFORIEI SPITALELOR CIVILE
DUPĂ O FRESCĂ DINTR'O BISERICĂ

14.369 Ha. păduri de deal, de esenţe fag, stejar şi altele, dintre cari 9.000 Ha. neexploatate.

29.778 „ păduri de munte, jumătate răşinoase şi jumătate fag, din care circa 22.900 Ha. neexploatate.

TERENURILE PETROLIFERE

După expropriere Eforia a rămas, cu subsolul moşiilor expropriate din regiunile petrolifere.

Situaţiunea actuală a acestor terenuri este astăzi următoarea:

1). Moşia Slobozia-Vrăjitoarea, pendinte de comuna Poiana-Câmpina, jud. Prahova, în suprafaţa de 240 hectare, împărţite în 4 perimetre care au fost concesionate pe termen de 30 ani, 1900 - 1930, d-lor Papon de Lameigné, Capşa şi Costaforu, Weisengrün şi Reis şi C. G. Vernescu şi trecute asupra societăţilor Câmpina-Moreni, Regatul Român şi Astra Română.

In prezent ţiţeiul din aceste perimetre fiind aproape complect epuizat, Eforia n'are decât un venit foarte redus de la două sonde, care sunt încă în producţie.

2). Moşia Doftăneţ - Poenăreanca, pendinte de comuna Buştenari în suprafaţă de 265 hectare, înpărţite în 6 perimetre. A fost concesionată, dela 1900-1924, societăţilor Steaua Română şi Concordia. Dela 1924 s'au concesionat 15 hectare d-lui Alexandru Ştefănescu-Aitici, pe periodul 1924-1944 cu arendă fixă de Lei 4.500.—anual şi cu obligaţia de a da **15 %** din producţie. Contractul este pe cale de a fi reziliat, întrucât concesionarul nu s'a conformat condiţiunilor. Dela 1927 s'a concesionat 5 perimetre (250 hectare) pe periodul 1927-1977, societăţei Uniunea Petroliferă, cu o redevenţă de **15 %** şi un minim de Lei 500.000.—drept arendă.

Societatea nerespectând obligaţiunile contractului, s'a cerut rezilierea contractului, Eforia urmând a intra în posesia perimetrelor respective.

3). Moşia Balaca-Scăeni pendinte de comuna Scăeni, jud. Prahova, în suprafaţă de circa 140 hectare, concesionate societăţei «Subsolul-Român» pe periodul 1927—1977, cu o redevenţă de 15 % din producţie şi un minim de Lei 1.000.000,— anual drept arendă.

4). Moşia Sărasca-Matiţa şi Delniţa pendinte de comuna Păcureţi, jud. Prahova, împărţită în două concesiuni şi anume:

a. Trupurile Sărasca şi Matiţa, în suprafaţă de 132 hectare, concesionate societăţei »Subsolul Român» pe periodul 1927—1977, cu o redevenţă de **15 %** şi şi un minim anual de Lei 600.000.— drept arendă.

b. Trupul Delniţa de 70 hectare, concesionat tot societăţei «Subsolul Român» pe periodul 1927—1977, cu o redevenţă de **15 %** şi un minim de Lei 600.000 anual, drept arendă.

5). Moşia Vaideşti — Valea Dobrotei, pendinte de comuna Udreşti, judeţul

Prahova, în suprafaţă de 73 hectare, concesionate tot societăţei «Subsolul Român», făcând parte din contractul trupurilor Sărasca şi Matiţa de mai sus.

6). Bucşani—Dalles, pendinte de comuna Bucşani, judeţul Dâmboviţa, în suprafaţă de 1.000 hectare, concesionate societăţei «Subsolul-Român», pe periodul 1927-1977, cu o redevenţă de 15% şi un minim anual pe Lei 1.000.000., drept arendă.

In afară de aceste moşii, se mai găsesc tot în regiunea petroliferă moşiile Poiana, Cocorăşti-Capri, Valea Mantiei Pantazi şi Nisipoasa, Urlaţi Fântânelele şi Vărbilău în suprafaţă totală de circa 700 hectare, a căror subsol nu este consesionat.

IMOBILELE URBANE

Eforia posedă un mare număr de imobile urbane în Capitală, la Sinaia şi în diferite localităţi din ţară, dintre care cele mai principale sunt:

In Capitală: Palatul Eforiei din B-dul Elisabeta 5, clădire servind administraţiei centrale şi având un complex de magazine, sală de spectacole cu diferite anexe, apartamente şi o instalaţie de băi publice.

Casele defunctului A. Veleanu în str. Lipscani 77 cu 2 prăvălii şi apartamente, str. Sfinţilor 10, str. Popa Soare 2, str. Călăraşi 59.

Casele G. Gheorghiu din str. Foişor 12.
„ Gh. Dumitriu din str. Minotaur 55, Aleea Isvoranu 7, Elena Doamna 47.
„ M. Cristescu din şoseaua Vitan cu un teren de 13000 mp.
„ E. Grigoriu str. Grigore Alexandrescu 57

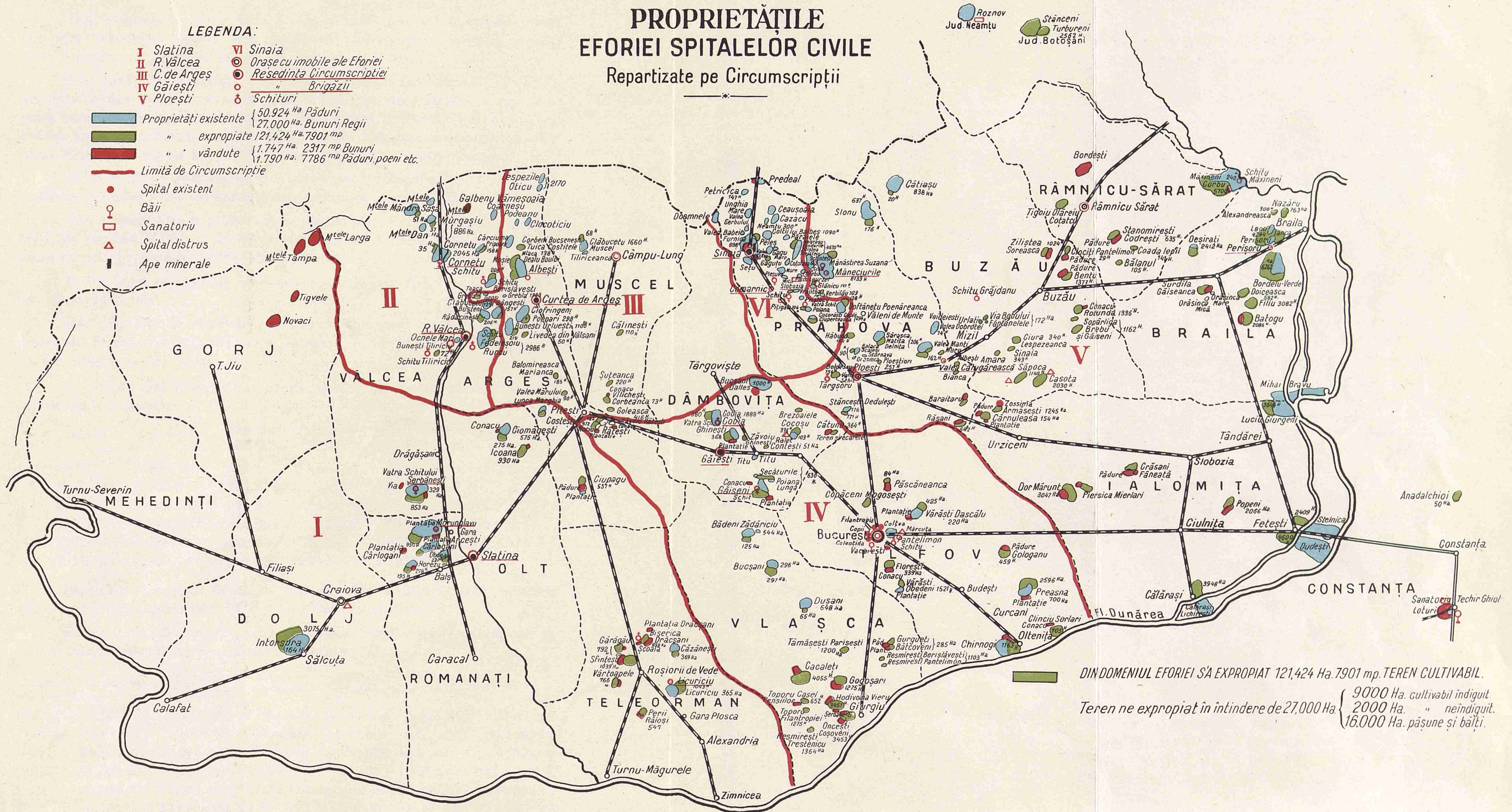
apoi în nudă proprietate, Circul Sidoli, 1/2 din imobilul Antachi din str. Carol 130, imobilele George Filipescu din str. Dionisie 48 şi str. Luterană 17, casele Ecaterina Florescu str. General Anghelescu 69, str. Crişana 19, casele Elena Lăzărescu din B-dul Elisabeta 37, casele M. Cristescu din calea Victoriei 141, etc.

La Sinaia. Eforia posedă în plină proprietate hotelul Palace şi Cazinoul cu tot complexul de magazine, garaj, etc.; hotelul Caraiman, precum şi alte clădiri mai puţin importante.

In afară de acestea, Eforia are încă câteva clădiri şi terenuri de valoare mai mică în diferite oraşe din ţară.

EFECTE ŞI ACŢIUNI

In afară de renta de expropriere în valoare nominală de ca. 300 milioane lei, Eforia are un stoc de diverse acţiuni, printre cari 2116 acţiuni ale Băncei Naţionale a României, 5096 acţiuni ale societăţei „Sinaia", 33400 acţiuni „Subsolul Român", 36900 acţiuni „Petrol Govora", 20.000 acţiuni ale Creditului Rural precum şi alte acţiuni şi rente de o valoare nominală de ca. lei 20.000.000.

PROPRIETĂȚILE
EFORIEI SPITALELOR CIVILE
Repartizate pe Circumscripții
LEGENDA:
I Slatina
II R. Vâlcea
III C. de Argeș
IV Găiești
V Ploești
VI Sinaia
Orașe cu imobile ale Eforiei
Reședința Circumscripției
" Brigăzii
Schituri
Proprietăți existente { 50.924 Ha. Păduri / 27.000 Ha. Bunuri Regii
" expropiate 121.424 Ha. 7901 mp
" vândute { 1.747 Ha. 2317 mp Bunuri / 1.790 Ha. 7786 mp Păduri, poeni etc.
Limită de Circumscripție
Spital existent
Băi
Sanatoriu
Spital distrus
Ape minerale
GORJ
VÂLCEA
ARGEȘ
MUSCEL
DÂMBOVIȚA
PRAHOVA
BUZĂU
RÂMNICU-SĂRAT
BRAILA
IALOMIȚA
ILFOV
VLAȘCA
TELEORMAN
OLT
ROMANAȚI
DOLJ
MEHEDINȚI
CONSTANȚA
Jud. Neamțu
Jud. Botoșani
Turnu-Severin
Craiova
Calafat
Sălcuța
Filiași
Caracal
Slatina
R. Vâlcea
Curtea de Argeș
Câmpu-Lung
Pitești
Costești
Găiești
Titu
Târgoviște
Sinaia
Predeal
Câmpina
Ploești
Vălenii de Munte
Mizil
Buzău
Râmnicu Sărat
Braila
Urziceni
Slobozia
Țăndărei
Fetești
Ciulnița
Călărași
Oltenița
București
Giurgiu
Roșiorii de Vede
Alexandria
Turnu-Măgurele
Zimnicea
Fl. Dunărea
Techir Ghiol
DIN DOMENIUL EFORIEI S'A EXPROPIAT 121.424 Ha. 7901 mp. TEREN CULTIVABIL.
Teren ne expropiat în întindere de 27.000 Ha. { 9000 Ha. cultivabil îndiguit. / 2000 Ha. " neîndiguit. / 16.000 Ha. pășune și bălți.

Situaţia financiară

Dela înfiinţarea Eforiei în 1832 şi până la 1847, cele trei fundaţiuni reunite prin ofisul Generalului Kisseleff, erau administrate conform testamentelor de ctitorii şi urmaşii donatorilor, fiecare fundaţie având socotelile ei aparte.

Dela 1847, potrivit Inaltului Decret Domnesc din 31 Iulie al acelui an, ,,Eforia trebuia să supună socotelile în cercetarea controlului, precum şi bugetul pe anul ce va urma, care buget întărindu-se de noi va fi temei pentru cheltuelile ce se vor face pe acel an. Iar la întâmplare de va fi trebuinţă de vre-o schimbare sau adăogire de cheltuială, Eforia o va supune la vreme cu deosebit raport la a noastră deslegare".

In 1870, Eforia fiind trecută ca o direcţiune în Ministerul de Interne, toate cheltuelile şi veniturile sale au fost înglobate în bugetul general al statului.

Prin reconstituirea ei ca instituţie de utilitate publică autonomă prin legea din 1864, s'a prevăzut că bugetul său să fie supus votului Adunărei Deputaţilor, iar gestiunea financiară controlului Inaltei Curţi de Conturi.

Primul buget întocmit pe baza acestei legi, în anul 1865, era calculat la un total de lei 2.907.664.

Este interesant de observat că în acest buget figurau în afară de veniturile proprii ale Eforiei : subvenţia Comunelor Bucureşti, cu Lei 150.000, Ploeşti cu Lei 52.000, Craiova cu Lei 7.500.

In perioada dela 1870-1915, veniturile stabilite pe diverse categorii, erau repartizate în felul următor :

Bugetul	Arenzi moşii	Venituri păduri	Subvenţiuni Stat, comune	Diferite venituri	Total
1870	1.125.185	119.445	238.314	441.015	1.924.592
1890	1.532.805	201.255	174.500	689.177	2.597.737
1900	2.831.084	317.182	113.036	783.520	4.044.823
1907/8	3.200.000	355.931	102.600	192.143	3.850.674
1909/10	3.230.007	326.000	131.755	1.051.106	4.738.870
1914/15	4.859.495	562.000	2.557.306	1 293.609	9.272.409

După cum se vede din tabloul de mai sus, până la anul 1914/15 veniturile agricole reprezentau aproximativ 70 % din bugetul total al Eforiei.

Incepând însă dela 1920/21, prin exproprierea moşiilor sale, veniturile agricole sunt pe măsura trecerei moşiilor, considerabil reduse.

Bugetul	Arenzi moşii	Venituri păduri şi regii	Donaţiuni subvenţiuni	Căutări boln. cu plată	Dif. venituri şi rămăşiţe	Total
1920/21	8.109.713	2.903.362	1.380.000	2.800 000	5.393.045	20.586.120
1922/23	16.508.731	9.500.000	2.318.000	3.000.000	6.817.567	38.144.281
1925	21.655.892	25.000.000	10.050.000	16.500.000	10.034.018	78.239.909
1927	31.000.000	48.000.000	5.000.000	28.000.000	16.484.222	128.484.222
1929	32.500.000	97.700.000	5.000.000	48.565.750	26.489.557	219.255.000
1931	10.000.000	24.800.000	23.000.000	59.500.000	99.000.000	216.300.000

Veniturile agricole reprezintă numai *27,66* % din veniturile totale în 1925; *24,12* % în 1927 şi numai *12,86* % în 1929.

In bugetul pe 1932 veniturile domeniale, inclusiv dobânda rentei de expropriere, reprezintă de abea *9,38* % din venitul total.

Cifrele de mai sus arată ce a însemnat pentru Eforie exproprierea domeniului său agricol.

Este neîndoelnic că exproprierea bunurilor instituţiilor de binefacere, în condiţiile în care a fost făcută, a însemnat o greşală care s'a resfrânt în chip profund păgubitor asupra însăşi acelora pe cari am căutat să-i ajutăm prin expropriere. Exproprierea a împiedecat desvoltarea normală a operei de asistenţă pe care o făcea Eforia şi astăzi se vede limpede ce prejudicii grave s'a creat sănătăţii publice prin această diminuare catastrofală a veniturilor Eforiei.

Dar prejudiciile exproprierei bunurilor instituţiunilor de binefacere şi de asistenţă, au avut repercusiuni şi mai adânci decât pierderea materială suferită la un moment dat. Ele au îndepărtat dela aceste instituţiuni legatele şi donaţiunile cari se îndreptau către ele. In toate actele vechi şi multe din legatele noui ale Eforiei, revine în mod regulat preocuparea şi grija ca averile donate să nu iasă sub nici o formă din patrimoniul ei şi desigur că exproprierea bunurilor aşezămintelor de binefacere nu a fost de natură a îndemna la donaţiuni şi legate noi.

Eforia a trebuit să facă mari sforţări pentru a suplini veniturilor pierdute, cari au desechilibrat complect situaţia ei financiară.

Bugetul Eforiei pe anul în curs după scăderea sumelor balansate (fondurile de rulment, etc.) se ridică la suma de lei 218.586.167, repartizată după cum urmează:

		La sută din venitul total
Arenzi moşii	5.500.000	9,38
Venitul rentei	15.000.000	
Venitul silvic	18.200.000	8,32
Subvenţiuni şi contribuţiuni pentru stingerea împrumuturilor	21.000.000	9.60
Bolnavi cu plată	57.300.000	26,20
Dif. venituri, imobile, jocuri, redevenţe	19.150.000	8,87
Venituri neprevăzute şi rămăşiţe dela bolnavi cu plată, Municipiu, sume neachitate la timp	82.236.167	37,63
Total lei	218.586.167	

La dificultăţile create Eforiei prin exproprierea domeniului său agricol, a venit să se adaoge criza din ultimii ani, care a atins în mod foarte grav toate sursele ei de venituri.

Terenurile agricole din regiunea inundabilă a Dunărei, grevate de cheltueli mari făcute cu operaţiile de indiguire şi cu investiţiunile considerabile ce au necesitat pentru a fi exploatate în chip raţional, la preţurile actuale ale cerealelor, reprezintă un venit cu desăvârşire redus.

Perspectivele pentru viitor în ce privește rentabilitatea acestor terenuri sunt destul de întunecate.

Punerea în valoare a părților de țeren încă neîndiguite și a căror îndiguiri nu se pot face decât în asociație cu proprietarii terenurilor vecine, reclamă sume considerabile cari, pe de o parte sunt greu de găsit în condițiuni favorabile, iar pe de altă parte, chiar în atari condițiuni, la prețurile actuale ale cerealelor, ar greva terenurile cu sarcini imposibil de suportat.

In aceleași condițiuni se găsesc și veniturile ce s'ar putea realiza dela importantul masiv păduros ce avem încă de exploatat.

Multe din asociațiile de exploatare făcute de Eforie sunt în lichidare. La prețul de astăzi al lemnului, cheltuelile de exploatare sunt așa de mari încât veniturile sunt reprezentate doar prin valoarea lemnului în picioare (avaet) prevăzut în contract.

Exportul lemnului de lucru este așa de redus, încât unele din asociații n'au fost în stare să taie nici disponibilitatea anuală.

Imobilele urbane de asemenea au suferit în vâltoarea crizei generale, o depreciere considerabilă.

Pe lângă aceasta, încasările rămășițelor și diverselor debite ce avem de pe urma vânzărilor de mici bunuri agricole, se fac cu așa de mari dificultăți, încât toate prevederile bugetare și dela acest capitol devin iluzorii.

In atari condițiuni, este evident că situația financiară a Eforiei este din cele mai grele.

Datoria către Banca Națională, făcută în condițiunile arătate în altă parte, pentru reconstruirea clinicelor Facultăței de Medicină, diversele împrumuturi la instituțiile de Credit Funciar Rural și Urban pentru indiguirile și investițiile la moșiile din regiunea inundabilă, reconstruirea teatrului, lichidarea construcțiunilor dela Sinaia rămase Eforiei prin rezilierea contractului cu societatea „Sinaia", apasă greu bugetul.

Pe de altă parte imposibilitatea de a încasa sumele datorite de Municipiul București, subvențiile extrem de reduse ce ni le acordă statul, contribue în foarte largă măsură la o situație financiară dintre cele mai grele.

In aceste împrejurări Eforia s'a bucurat totuși în ultimii ani de o mai mare solicitudine din parte Statului.

Prin legea din 2 Iunie 1930, s'a acordat Eforiei dreptul de concesiune a jocurilor de noroc la Sinaia.

Deși Eforia a renunțat în favoarea investițiunilor de aproape 40 milioane ce urmează a se face pentru înfrumusețarea și desvoltarea stațiunei, la o mare parte din veniturile ce ar fi putut realiza, totuși venitul jocurilor și posibilitățile ce a avut de a închiria în condițiuni favorabile localurile și celelalte imobile ce are acolo, a însemnat un venit real pentru Eforie.

Inscrierea Eforiei cu o cotă de 10 % la beneficiile ce vor rezulta dela loteria de stat, scutirea de impozite făcute prin legea din 1931, precum și o serie de excepțiuni ce s'au făcut în favoarea Eforiei în legea conversiunei și în legea chiriilor, deși nu reprezintă avantaje materiale prea mari, sunt totuși de natură să ne facă să credem

că statul înțelege numeroasele greșeli ce le-a făcut împotriva acestei instituțiuni și ne dă speranța că, în momentul când situația economică și financiară va fi intrat în normal, vom putea să ne bizuim pe un ajutor real din partea lui.

Cu toate marile dificultăți financiare despre care am vorbit mai sus, Eforia în ultimii ani, pe lângă lucrările noui, a făcut o reparație generală și în unele părți o reconstruire a spitalelor sale.

Numai în cursul anilor 1929, 1930 și 1931, s'a cheltuit pentru aceasta o sumă de 61.277.190 lei punându-se toate spitalele din București, spitalul din Sinaia și sanatoriul din Teckir-Ghiol, în situația de a funcționa în condițiuni normale.

In ultimii ani și cu toată criza care a atins-o așa de serios, numărul paturilor sale a fost crescut făcându-se servicii noui și mărind serviciile vechi.

Ingrijirea bolnavilor în spitale continuă să se facă în cele mai bune condițiuni.

Alocațiile de hrană pentru bolnavii din spitalele sale au fost și în anii trecuți și sunt și azi, cele mai mari alocații de hrană a spitalelor din țară.

In ultimii ani s'a ameliorat considerabil salarizarea personalului inferior din spitale (infirmiere și îngrijitoare de bolnavi), s'au normalizat salariile funcționarilor din administrația centrală, asimilându-le cu cele de la Stat și s'a îndrumat spre o salarizare mai normală a personalului medical.

Cu toate acestea gratuitatea acordată îngrijirei bolnavilor săraci nu numai că n'a fost cu nimic diminuată, dar a fost crescută în mod simțitor. Eforia înțelege să ia parte, în momentele așa de grele ale situației de azi, la sarcinile îngrijirei tuturor acelor cari din diverse împrejurări sunt nevoiți să recurgă la gratuitate.

Adaptându-se vremurilor grele prin cari trecem, făcând cea mai strânsă întrebuințare a modestelor sale venituri și ținând cu orice preț ca și în împrejurările de astăzi să-și îndeplinească în întregime menirea ei, Eforia înțelege să arate că vrea și că este de un interes general precumpănitor, ca ea să trăiască și să îndeplinească mai departe sarcinile ce și le-a luat odată cu legatele și donațiunile ce i s'au încredințat.

Hrisovul cu leatul 1782, Septembrie 2, prin care Nicolae Constantin Karagea Voevod întăreşte toate daniile făcute până atunci Mânăstirei Colţea, adăogând şi dânsul alte venituri printre care şi dreptul de a lua «un bolovan din zece din ocnele de sare de la Slănic».

Daniile făcute fundaţiunilor Colţea, Panteleimon şi Iubirea de Oameni până la 1832
şi
Eforiei Spitalelor Civile de la 1832—1932

DONAŢII ANTERIOARE ANULUI 1832

Spătarul Mihail Cantacuzino donează *Mânăstirei şi Spitalului Colţea*:

proprietăţile: Doiceasca din Jud. Brăila; Călăraşi-Lichireşti din jud. Ialomiţa; Muntele Neamţu, Ceauşoaia, Unghia Mare, Prislopul după Doftana, Colţii lui Balbeş din jud. Prahova; Stănomireşti-Codreşti din jud. R.-Sărat şi Coşoveni din jud. Vlaşca.

Spătarul Mihail Cantacuzino donează *Schitului Sinaia*:

Batogul din Jud. Brăila; Amarul din Jud. Buzău; Dudeştii de Baltă din jud. Ialomiţa; Mâneciurile din jud. Prahova; Sărasca, Matiţa, Delniţa jud. Prahova; Tigoiu, Olărenii, Coţatcu din jud. R.-Sărat,

Grigore al II-lea Ghika Vodă donează *Mânăstirei Panteleimon*

proprietăţile: Popeni, Piersica-Mierlari sau Dor Mărunt din jud. Ialomiţa; Chirnogi, Clăteşti şi Vărăşti din jud. Ilfov; Hodivoaia-Vieru din jud. Vlaşca; Dobroeşti, jud. Ilfov.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină Mânăstirea Fedeleşoiu ridicată în 1672, de Grigoraşcu Ghika Vodă în anul 1750 Mânăstirii Panteleimon. Mânăstirea Fedeleşoiu avea următoarele proprietăţi:
Clăbucetul-Buşteni dăruită de Egumenul Ghenadi, Livada din Valsan dăruită de Ioana soţia lui Tudor Vătaful.
Vatra Schitului Fedeleşoiu-Runcu dăruită de Mitropolitul Varlam şi Zamfir
Toate aceste proprietăţi fiind situate în jud. Argeş.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină Schitul Titireciu în anul 1752 Mânăstirii Panteleimon.
Schitul Titireciu avea următoarele proprietăţi:
Lunca-Mărghia din jud. Argeş dăruită de Spătarul Mihail Cantacuzino. Buneşti-Titireciu din jud. R.-Vâlcea dăruită de Costache Vel-Căpitan.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină Schitul Găiseni în anul 1752 Mânăstirii Panteleimon.
Schitul Găiseni avea următoarele proprietăţi:
Surdila-Găiseanca din jud. Brăila dăruită de jupâneasa Ana. Onceasca jud. Vlaşca.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină *Mânăstirei Panteleimonului*:

Moşia Ghineşti din jud. Dâmboviţa dăruită de Patrulea Postelnicul (propr. Schitului Găiseni).

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină Mânăstirea Găiseni, în anul 1752. Schitul avea următoarele proprietăţi:

Bunești - Urluești, Valea Babei, muntele Galbenul și Vameșoaia dăruită de jupâneasa Stanca.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină în anul 1752 Schitul Șerbănești ; schitul avea următoarele proprietăți:

Vatra schitului Șerbănești dăruită de Metodie Morunglăveanul.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină Schitul Cornetul Mânăstirii Panteleimon în anul 1752. Schitul Cornetul avea următoarele proprietăți :

Muntele Cornetul și Cârciuma din Pripoare; Vatra Schitului Cornet din jud. Argeș, dăruită de Mareș Băjescu Vel Ban și Vel Stolnic; Muntele Mândra-Stănișoara din jud. R. Vâlcea dăruită de moșnenii Oprea și Cristea; Toaca Grebla și Groșii din jud. Argeș dăruită de Oreste Călugărul și fratele său Popa Vâlcu.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină; Schitul Cobia Mânăstirii Panteleimon în anul 1752. Schitul Cobia avea următoa-relele proprietăți:

Vatra Schitului Cobia din Jud. Dâmbobovița dăruită de Badea Stolnicul, Cacaleți din Jud. Vlașca dăruită de Constantin Basarab W. W.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină: Schitul Brebu, Mânăstirii Panteleimon în anul 1752. Schitul Brebu avea următoarele proprietăți:

Sopârliga din Jud. Buzău, Bianca, Podul Cheei, Vatra Schitului Brebu din Jud. Prahova, dăruită de Matei Basarab W. W., Piscul Leurzei din Jud. Prahova dăruită de Pantazi și vel Medelnicier.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină: Schitul Maxineni, Mânăstirii Panteleimon în anul 1752. Schitul Maxineni avea următoarele proprietăți: Vatra Schitului Maxineni Corbul din Jud. R.-Sărat, dăruită de Matei W. W.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină: Schitul Poiana Mânăstirii Panteleimon în anul 1752. Schitul Poiana avea următoarele proprietăți:

Valea Mantei Pantazi și Nisipoasa din Jud. Prahova, dăruită de Protopopul Nicolae și Dinu Nisipeanu.

Grigore al II-lea Ghika Vodă închină: Schitul Tîrșoru, Mânăstirei Panteleimon în anul 1752. Schitul Tîrșorul avea următoarele proprietăți:

Vatra Schitului Tîrșoru din Județul Prahova dăruită de Anton W. W.; Vaideești, Valea Dobrotei din jud. Prahova dăruită de Popa Drăghici Albu Drăghici, Rafael.

Rășanii jud. Prahova dăruită de Ruxandra Văcărescu.

DANII FĂCUTE MÂNĂSTIRII SINAIA

Jupâneasa Ana dărueşte: Urlați, Fântânelele, Via Bobului și Fântânelele Găiseni din jud. Prahova.

Popa Preda și *Postelnicul Pătrașcu* dăruesc: Slobozia Vrăjitoarea sau Metocu-Slobozia din jud. Prahova.

Elena Candrescu dărueşte: spitalului Colţea proprietatea Deşiraţi jud. Brăila.

Constantin Donescu dărueşte: spitalului Colţea proprietatea Crăsanii de Jos, jud. Ialomiţa.

Vel Logofătul Scarlat Mihăilescu dărueşte: spitalului Filantropia proprietatea Topotul Filantropia, jud. Vlaşca.

DANII FĂCUTE MÂNĂSTIRII PANTELEIMON

Domniţa Bălaşa, fiica Domnului Consstantin Brâncoveanu dărueşte: Vârtoapele, Perii Râioşi, Căzăneşti-Gărdeşti din jud. Teleorman.

Enache Dascălul dela Trapezunda dărueşte: Vărăşti-Dascălul din jud. Ilfov.

Constantin Herescu-Năsturel dărueşte: Stănceşti-Deduleşti din jud. Prahova.

Jupâneasa Ilinca, soţia Postelnicului Ioniţă Nona, dărueşte: Siliştea-Soreasca din jud. Buzău.

Matei Ghika Vodă dărueşte: Plopul Ianca-Perişoru din jud. Brăila, Ocnele-Mari jud. R.-Vâlcea.

Scarlat Ghika Vodă dărueşte: Lacul Zimnicea.

Grigore al IV-lea Ghika Vodă dărueşte: Renovarea spitalului Panteleimon şi adăogiri de paturi.

Stanciu Vătaful dărueşte: Gologanul din jud. Ilfov.

Constantin Grecu Băcanu dărueşte: Bădeni-Zădăriciu din jud. Vlaşca.

Mitropolitul Ştefan dărueşte: Vatra spitalului Panteleimon jud. Ilfov.

Mihail Contescu şi *Slugerul Pană* dăruesc: Licuriciul, Zbârglezile şi Lixandra, jud. Teleorman.

NUMELE DONATORILOR ŞI FELUL DONAŢIUNILOR FĂCUTE EFORIEI INCEPÂND DELA ANUL 1832.

— 1832 —

Serdarul Nicolae Ulmeanu	Lei	1.000.—
Vornicul Constantin Câmpineanu	«	200.—
Hatmăneasa Mariţa Vilara	«	100.—
Paharniceasa Helena Crisoscoleo	«	50.—

— 1833 —

Căminarul Alecu Ghika	«	1.000.—

— 1834 —

Kir Nicolae Fotea	«	6.000.—
N. Zota din Craiova	«	6.000.—

— 1838 —

Constantin Bellu	(florini de argint)	2.000.—

— 1839 —

Archimandritul Inocenţiu Stratonichia	Lei	500.—
Părintele Galaction	«	3.000.—
Teoclit Protosinghelu	«	375.—
Căpitanul Bi Vel Zadorobanţi	«	7.000.—
Polcovnicul Gancevici	«	1.600.—

— 1840 —

Luxandra Floru	«	50.—

— 1841 —

Teoclit Monahul	«	370.—
Luxandra Mavrodinoaia (anual)	«	500.—

— 1842 —

Anghel Costea Rezu Grecu	Lei	500.—

— 1843 —

Hrisanti Avramia	«	20.000.—

— 1846 —

Teoclit	«	375.—

— 1847 —

Paharniceasa Safta Teohari	«	1.000.—
Archiereul Neofit Ierapoleos	«	12.000.—
Zamfirica Petrescu (anual)	«	200.—

— 1848 —

Constantin Vizanti Serdarul	«	3.000.—

— 1850 —

Pitarul Sima Gherasi . . lasă un loc lângă spit. Filantropia.—

— 1853 —

Hristodor Salonski . . . . . lasă 100 galbeni olandezi.—

— 1854 —

Dimitrie Ralet . . . dărueşte moşia Rateşti Jud. Argeş
« « Cocoş « Dâmboviţa
» Lei 23.000.—

Clucerul Nicolae Pardolis . . . . Lei 1.000.—

— 1855 —

Smaranda Kreţulescu . . . . 100 Galbeni

— 1856 —

Archidiaconul Jor, fost egumen dela
 Mânăstirea Văcărești . . . . Lei 10.000.—
Costache Mihăilescu din Râmnicu-Mare . . . 100 Galbeni

— 1858 —

Beizadea Grigore Gr. Ghika Donează terenul pe care e construit spitalul Colentina

— 1860 —

Luxița Cristnica . . . . Lei 200.—

— 1861 —

Panait . . . . « 200.—
Ilie Croitorul donează 2/3 parte din venitul imobilului din Ulița Franțuzească și 2/3 din venitul prăvăliilor din Str. Profetului.

— 1862 —

Domnitorul Al. Ion I. Cuza dăruește 2.000 Galbeni pentru spitalul Colentina.

— 1862 —

Safta Castrișoaia . . . . 300 Galbeni

— 1864 —

Anica Filipescu . . . . Lei 15.000.—
Maria Moscu . . . . « 4.200.—

— 1867 —

Mihail Keffeloff . . . . « 1.000.—
Ispas Făgărășeanu . . . . . . Casa de pe podul Mogoșoaiei

— 1869 —

Răducanu Simonidi . . lasă moșia Gogoșarii vechi din Jud. Vlașca.
Nicolae și Ecaterina Mimi . . . . 1.000 Galbeni

— 1870 —

Preotul Catehitis Rădulescu dăruește o casă în Str. Cometa.
Scarlat Petrovici Armis dăruește . . . . . . Lei 2.000.—

— 1872 —

Iacovache Murgulescu dăruește 100 Ha. moșie Jud. Prahova și Lei 18.500—
Sultana Marsil . . . . . dăruește moșia Albești Jud. Argeș.

— 1874 —

Andrei Nicolau . . . . Lei 8.148.—

— 1875 —

Doctor Caribolu dăruește moșia Cocorăști-Capli, Jud. Prahova.

— 1881 —

Lucreţia Cantacuzino . . . . Lei 741.—
Luxiţa Marinescu . . . . « 20.000.—

— 1883

M. Mimi . . . . « 5.000.—
Lazăr Calenderoglu . . . . « 32.000.—

— 1884 —

Vasilichia N. Lambru . . . . « 200.—
Calist Stratonichia . . . . « 20.500.—

— 1885 —

Aglaia Penescu . . . lasă o casă în Str. Fântânei No. 32.

— 1886 —

Miltiadi Vlădoianu . . lasă moşia Novaci-Străinii din Gorj
Ecaterina Vlădoianu . . « « Drăgşani Jud. Teleorman

— 1887 —

Matei Corbescu . . . . lasă un loc în Şos. Basarab.

— 1889 —

Principesa Koltzov Massalsky
(Dora D'Istria) . . dărueşte moşia Sfinţeşti, Jud. Teleorman

— 1891 —

Maria Protopopescu . . . . dărueşte moşia Filiu, Jud. Argeş

— 1892 —

Panait Pârvulescu lasă anual . . . . Lei 1.000.—
Nicolae Bogdan . . . . « 1.000.—
Maria Dr. Sergiu . . . . lasă biblioteca Dr. Sergiu

— 1893 —

Luxandra Coridali . . . . Lei 4.000.—
Dobre Carcaleţeanu . . . . « 260.000.—
Maria Periano . . . . « 100.300.—
Mihail Cutti . . . . « 150.000.—
şi o casă în Str. Mircea Vodă.

— 1896 —

Iordache Zozzima lasă moşia Armăşeşti-Nenişor, Jud. Ialomiţa.
Eufrosina Petrescu . . . . Lei 5.300.—

— 1897 —

Charles Aulagnier . . . . « 64.000.—
Evloghie Gheorghieff . . . . « 15.000.—
A. Const. Durduc . . . . « 20.000.—
Ion M. Romniceanu . . . . « 24.300.—

— 1898 —

Maior Constantin Durdic și Enache Constantinescu } dăruesc . . . . « 20.000.—

— 1899 —

Maria Romanoff . . . dăruește moșia Vițichești Corbeanca, Jud. Muscel.

Vasile Dancovici . . . dăruește un imobil în Cal. Văcărești și un imobil în Cal. Moșilor,

— 1900 —

Archimandritul Teofilact Dim . . . . Lei 8.000,—
Smaranda Blank . . . . ,, 5.000,—

— 1901 —

Mihalache Moldoveanu dăruește 50 pogoane la Telega, jud. Prahova și un imobil în Ploești.

Diamandi Hr. Tarpo . . . . Lei 10.000,—
Elena Georgian . . . . ,, 10 000,—

— 1902 —

Smaranda Periețeanu . . . . ,, 60.000,—
Gh. Filipescu . . . . dăruește nuda proprietate a :
imobilului din str. Dionisie No. 48
,, ,, ,, Luterană No. 27
,, ,. Sinaia
a moșiilor Mogoșești, Stăncioiu și Tulbureni

— 1903 —

Inginer Spirea Iorceanu . . . . Lei 14.800,—

— 1904 —

Tănase Spirescu . . . . ,, 44.000,—
în efecte precum și moșia și imobilul din com. Titu jud. Dâmbovița.

— 1905 —

Olga Mavrocordat . . . . Lei 150.000,—
Ion Pencovici . . . . nuda proprietate a întregei averi:
Moșia Corbeni-Bucșenești, jud. Argeș. împreună cu ecaretele.
Moșia Cătunu din jud. Dâmbovița cu trupurile: Ochiul Boului și Fântânelele, împreună cu ecaretele.
Imobilul din București, str. Covaci 8-16
,, ,, ,, ,, Soarelui, 1 și locul viran din Delea Nouă.

Olimpia Lahovari lasă un legat de . . . . . . Lei 5.000
Maria Romanoff . . . . ,, 10.000

— 1907 —

Miltiadi Gheorghiu . . . . . lasă moșia Icoana pentru a întreține mai multe paturi în spitalul Colțea.

Roza Ghyorgy Pal . . . . . lasă lei 400 pentru bolnavii săraci eşiţi din spitalul Colţea.
Preotul Ion Economu Sărindăreanu, lei 10.000.

— 1908 —

Petre Gheorghiu . . . . . . lasă imobilele din Bucureşti str. Câmpineanu 11 şi str. Sft. Ionică 10
Zamfirache Petrescu . . . . lasă spitalului Iubirea de Oameni (Maternitatea) o rentă de 200 taleri din venitul moşiei Surani, jud. Vlaşca.
Matei Noica . . . . Lei 90.0000.
Procopie Cazotti . . . . . . lasă moşia Cazotta din jud. Buzău cu tot ce se află pe ea.

— 1909 —

Alex. Gh. Cantacuzino . . . lasă Lei 915, din al căror venit să se facă în fiecare an o medalie de argint, care se va decerna elevei clasificată I-a la examenul definitiv al şcoalei de moaşe dela Maternitatea.
Archimandritul Nifon
(fost Stareţ la Sinaia) . . . . lasă averea mobilă compusă din bani şi obiecte.
Marinică A. Marinescu . . . lasă imobilul din Bucureşti Calea Văcăreşti 110; moşia Floreşti-Ilfov şi efecte în valoare de Lei 300.000.
Dr. C. Cantacuzino
(în numele unei persoane care voeşte să rămână necunoscută)Lei 10.000 ca din venitul lor să se vină în ajutorul unuia sau mai mulţi bolnavi dela Mărcuţa.

— 1910 —

D. Ioanid . . . . donează un imobil în Piteşti Str. Craiovei No. 27.
Chiriac Vasiliu . . . . lasă nuda proprietate a moşiei Conţeşti ca din venit să se întreţină 2 paturi la Spit. Colţea sau la Spitalul de Copii.
Dr. G. Stănculeanu . . . . . lasă 5.000 lei pentru spit. Colţea.

— 1911 —

Zinca Spirea Nicolau . . . . lasă 40.000 lei pentru Maternitatea.
Elena Telemaque-Olănescu . . lasă moşia Crângeni-Olăneasca
Nicolae Popescu . . . . . . lasă Lei 30.000.— pt. Spit. Colţea.

— 1912 —

Sevastia Prodan . . . . . . lasă Lei 40.000.— pentru Spitalul Colţea.

Constantin Popescu . . . . . lasă a 1/7 parte din moşia Străchineasca.

Constantin Lahovari . . . . lasă Lei 25.000 pentru spitalele Eforiei.

Al. Filipescu . . . . lasă Lei. 20.000.— pentru întreţinerea unui pat la Filantropia cu inscripţia «Elisa Filipescu născută Principesa Bibescu».

— 1913 —

Al. Giuvara . . . . lasă o optime din averea sa: Lei 61.700.— în efecte şi Lei 1290 în numerar.

Gr. Em. Filipescu . . . . . lasă Lei 2.000.000 şi moşia Sapoca din Jud. Buzău în plină proprietate.

Ana Tezi Cutoff . . . . . . lasă 2 imobile în Bucureşti Str. Izvor No. 14 şi 16.

Eliza Rusescu . . . . lasă Lei 50.000.—

Mihai G. Cantacuzino . . . . lasă Lei 100.000.— în efecte, 500 acţiuni ale Soc. Petrolul Românesc.

— 1914 —

Matei Cristescu . . . . lasă nuda proprietate a imobilului din Bucureşti, Calea Victoriei 141, locul viran din şoseaua Vitan şi moşia Valea Mărului.

Maria Blazian . . . . lasă moşia Coada Epei şi Bălanu din Jud. R.-Sărat, via din R.-Sărat şi imobilele din R.-Sărat Str. Mihail Cogălniceanu, Str. Victoriei şi locul viran din Str. Sft. Niculae.

Maior Cănuţă Anghelescu . . lasă 60 pogoane cu pădure în cătunul Jercalău Valea Petri, Urlaţi, Prahova.

— 1915 —

Al. Protopopescu . . . . . . donează venitul moşiei Nazâru, Jud. Brăila.

Ana Popovici . . . . lasă Lei 50.000.—

— 1916 —

Achil Rătescu . . . . lasă 1/2 moşia Păşcăneanca Jud, Ilfov, imobile în Bucureşti şi Ploeşti şi sume de bani.

Al. D. Filipescu . . . . . . lasă Lei 100.000.—

Petre Dumitrescu . . . . . . lasă un imobil în Bucureşti Str. Decebal No. 7.

Olga Drăghicescu . . . . . . lasă Lei 2.000 Mânăstirei Sinaia.

— 1917 —

Constantin Amărăşteanu . . . lasă un imobil în Bucureşti Str. Sălciilor No. 11 bis.

General Horbatsky . . . . . . lasă Lei 250.000 şi o ipotecă de Lei 80.000 în moşia Tămăşeşti.

— 1918 —

Atanase Constantin . . . . . lasă Lei 10.000.—
Gh. Ghimbășeanu . . . . . . lasă toată averea sa mobilă și imobilă în județul Prahova.
Leon M. Popescu . . . . . . lasă Lei 4.000 000.— și Circul Sidoli.
Gh. G. Maxim . . . . lasă Lei 20.000.—

— 1919 —

Elena Teodor Grigoriu . . . lasă un imobil în București, Strada Grigore Alexandrescu No. 35-37.
Elena C. Grădișteanu . . . . lasă Lei 100.000.—
Irina Georgescu . . . . . . „ „ 10.000.—
Ana Dr. Florea Teodorescu . „ „ 40.000.—
Paulina C. Zossima . . . . . „ prin testament recepise în valoare de Lei 610.000 și diferită altă avere mobilă.

— 1920 —

C. Z. Olmazu . . . . lasă Lei 20.000.—
Aurel Văleanu . . . . „ două imobile în Cal. Călărașilor No. 59 și 61, două în Str. Popa Soare No. 2 și 4, un imobil în Str. Lipscani No. 77 și altul în Str. Sfinților No. 10, efecte și acțiuni.

— 1920 —

Cecilia Petrescu . . . . . . lasă vila „Eug. Stătescu" din C.-Lung și Lei 100.000.—
Dr. C. Cantacuzino . . . . . lasă lei 100.000.— în efecte, obligațiuni ale creditului județean 4 ½ %.
C. Alexandrescu . . . . . . lasă Lei 40.000.—
Ioan și P. Luca Niculescu . . „ „ 100.000.—
Pop și Bunescu . . . . . . „ „ 5.000.—

— 1921 —

Nae Ionescu . . . . lasă Lei 60.000.—
Elena I. Dalles . . . . „ „ 300.000.— pentru un spital care s'a construit la Bucșani, - precum și toată pădurea Bucșani - Rățoaia cu via dela Contești, jud. Dâmbovița.

— 1922 —

Dr. Sterie Argeșeanu . . . . lasă Lei 240.000.—
Dr. N. Drăgulănescu . . . . „ „ 100.000.—
Elena N. Fotino . . . . . . „ „ 10.000.—
Alexandrina Bănescu . . . . „ „ 100.000.—

— 1923 —

Maria Trandafirescu . . . . lasă un teren de 281 m. p. Str. Broșteni, unul de 461 mp pe aceiaș stradă și un teren agricol de 4357 m. p. lângă închisoarea Văcărești.
Vasile Simionescu . . . . . . lasă Lei 50.000.—

— 1926 —

Gh. Gheorghiu . . . . lasă prin testament un imobil

compus din 42 camere în București, Str. Foișor No. 12 și Lei 50.000.—

Maria Chessim . . . . lasă Lei 3.000.000.— efecte Stat.

M. Stoicescu . . . . lasă Lei 30.000.—

— 1927 —

Niculescu Severin . . . . . . lasă Lei 5.000.—

Maria Antachi . . . . „ jumătate din imobilul Str. Carol, colț cu splaiul Brâncoveanu.

Sofia Rădulescu . . . . . . lasă Lei 20.000.—

Jean Al. Otulescu . . . . . . „ „ 200.000.—

— 1928 —

Gh. Dimitriu . . . . lasă două imobile în București, Aleea Isvoranu No. 7 și Str. Minotaur No. 55 și puncte de redevență la Soc. „Astra“ și „Columbia“.

Zoe Gr. Păucescu . . . . . lasă Lei 2.000.000.—

Maria G. Mârzea . . . . . . „ nuda proprietate a imobilelor din Str. Cazărmei No. 91 București.

— 1929 —

Ana I. Popovici . . . . . . lasă Lei 1.000.000.— pentru întreținerea bolnavilor în spitale.

Ecaterina Maior A. Florescu lasă imobilele din Str. G-ral Anghelescu No. 69 și Str. Crișana No. 19 București.

Iosefina Meltzer . . . . lasă Lei 800.000.—

Archimandritul Dionisie Simionescu . . . . „ „ 25.452.— și diferite obiecte de casă.

Jean Economos . . . . lasă moșia Roznov din jud. Neamț cu toate clădirile aflate pe ea și Lei 3.000.000.— pentru înființarea unui Sanatoriu de turberculoși.

Elena Lăzărescu . . . . . . lasă nuda proprietate a imobilului din B-dul Elisabeta, 37.

— 1930 —

Radu Pleșoianu . . . . lasă nuda proprietatea a mai multor parcele din terenul zis Rădulescu din București, Colentina.

— 1931 —

Ecaterina Dobriceanu . . . . lasă Lei 1.000.000.— pentru întreținerea a 2 sau mai multe paturi la spitale, cu inscripția „Fondul Paul B. Teodoru“.

Antoinette Pelizaru . . . . . lasă nuda proprietate a imobilului din str. Vasile Gherghel No. 107.

ISTORICUL SCHITURILOR

Caracterul religios al fundaţiunilor Colţea şi Panteleimon, se vede din numărul mare de mânăstiri, schituri şi biserici cari sunt şi astăzi în proprietatea Eforiei Spitalelor.

Aceste mânăstiri şi schituri au fost închinate pe timpuri Mânăstirei Colţea şi Panteleimonului şi au contribuit cu averile lor la ajutorarea suferinzilor.

La constituirea Eforiei ele erau în număr de 17 şi anume:

1)	Mânăstirea Colţea	fondator	Spătarul Mihail Cantacuzino
2)	,, Panteleimon	,,	Grigore Ghika Vodă al II-lea.
3)	Schitişorul Sinaia	,,	Spătarul Mihail Cantacuzino, închinată Mânăstirei Colţea.
4)	Mânăstirea Fedeleşoiu	,,	Grigoraşcu Ghika Vodă în 1673 şi închinată de Grigore Ghika Vodă al II-lea, M-rei Panteleimonului.
5)	Schitul Slobozia	,,	Popa Preda închinată Mânăstirei Sinaia.
6)	,, Grăjdana	,,	Archimandritul Cozma, pusă la dispoziţia Comunei Grăjdana în 1879 spre a servi de biserică comunei, închinată M-rei Panteleimonului.
7)	,, Berislăveşti	,,	Sandu Bucşenescu, Vel Stolnic, închinat M-rei Panteleimonului.
8)	,, Titireciu	,,	Spătarul Mihail Cantacuzino, închinat Mânăstirei Panteleimonului.
9)	,, Găiseni	,,	Marele Ban Stroe, închinat, Mânăstirei Panteleimonului.
10)	,, Şerbăneşti	,,	Metodie Morunglăveanu, închinat Mânăstirei Panteleimonului.
11)	,, Cornetul	,,	Mareş Majescu, Vel Stolnic, închinat Mânăstirei Panteleimonului.
12)	,, Cobia	,,	Badea Stolnicul, închinat M-rei Panteleimonului.
13)	,, Brebu	,,	Matei Basarab W. W., închinat Mânăstirei Panteleimonului.
14)	,, Mâneciuri	,,	Matei Basarab W. W., închinat Mânăstirei Panteleimonului.
15)	,, Târşoru	,,	Jupân Neagul Căpitanu şi fratele său Gheorghe închinat Mânăstirei Panteleimonului.
16)	,, Poiana	,,	zidit de Spătarul Toma Cantacuzino cu soţia sa Maria şi închinat M-rei Panteleimonului.
17)	,, Lespezile	,, ,,	Pârvu Cantacuzino şi soţia sa Elena şi Spătarul, Drăghici şi soţia sa Păuna, închinat Panteleimonului.

Pentru lucrarea de faţă s'au folosit diverse documente şi acte aflate la Eforia Spitalelor Civile, Academia Română şi Archivele Statului, precum şi publicaţiunile:

I. IONESCU=GION = Istoria Bucureştilor, 1899.
AL. GĂLĂŞESCU = Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti, 1899.
Dr. V. GOMOIU = Din Istoria Medicinei şi Invăţământului Medical în România, 1923.

INSTITUTUL DE
ARTE GRAFICE
E. MARVAN
BUCUREȘTI
1932

INSTITUT DE ARTE GRAFICE E. MARVAN
BUCUREŞTI. BULEVARDUL PRINCIPELE MIRCEA 10